G95 / E 9005321

Slovenski tednik
za koristi delavnega ljudstva v Ameriki

GLAS SVOBODE

V slogi je moč! GLASILO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI Od boja do zmage!

Slovenic Weekly
devoted to the interests of the laboring classes

Štev. 1 Entered as Second-Class Matter July 8th, 1903, at the Post-Office at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879 Chicago, Ill., 6. januarja 1911 Kdor ne misli svobodno, se ne more boriti za svobodo! Leto X

Razgled po svetu.

AVSTRO-OGRSKA.

Bienerth še ostane.

Cesar ni bolan.

Dunaj, 1. 1. 11. — Cesar Franc Jožef je imel dolgo konferenco z odstoplim ministrskem predsednikom baronom Bienerth in mu je poveril zaupanje, da sestavi novo ministrstvo. Bienerth je ponudbo sprejel.

Tudi je cesar poklical na prejšna mesta justičnega ministra, dr. Hochenburg, ministra za kulturo, Stürgh-a, ministra za obrambo meje Feldmaršala Georgia in trgovinskega ministra dr. Weiskirchner-ja. Poljak Globinski dobi tudi svoje ministrstvo, ker so edino Poljaki pripomogli, da je vlada kapitulirala, ker jim je še Koerberjevo ministrstvo dovolilo več milionov podpore za vodne kanale in regulacije Galicije, kar pa Bienerthova vlada ni mogla želji ugoditi, ker se je denar porabil za aneksijo Bosne in Hercegovine.

— Ker se je tudi raznesla govorica, da je cesar Franc Jožef nevarno bolan in da se boje najhujšega, je vlada izdala oznambo, da so vesti neresnične in da se je cesar le malo premrazil.

Kriza na Češkem.

Praga, 3. jan. 1911. — Vlada ni potrdila od češkega deželnega zbora sprejet nov zakon, ki veleva davkoplačevalcem 10 procentov povišanja. Čehi so že naprej vedeli, da se bo dunajska vlada temu protivila. Vse se boji deželne krize in vsaka pogajanja z Nemci se ve, do sedaj razbila, ker Nemci zahtevajo preveč. Nadalje je dobil sedajni deželni predsednik Češke, grof Coudenhove pol leta dopusta in na njegovo mesto bo gotovo imenovan Nemcem prijazen grof Franc Thun.

FRANCIJA.

Predsednik Fallieres pomilostil štrajkarja.

Pariz, 3. jan. 1911. — Kakor smo že v našem listu poročali je bil štrajkar Durand obsojen na smrt, ker je naščuval štrajkarje, da so ubili nekega stavkokaza. Proti smrtni obsodbi so pa nastopili vsi socialistični poslanci in organizovano delavstvo Francoske. Danes je pa predsed. Francije, Fallieres, Duranda "pomilostil" v sedemletno ječo.

Francoski delavci so grozili z generalnim štrajkom, če se smrtna obsodba nad Durandom zvrši. "Socialist" Briand je mogel vendar pred organizovanimi delavci popustiti in Duranda se je pomilostilo. Pa tudi prisojena kazen je po mnenju Francoskih delavcev previsoka in bodo še protestirali. —

Pullman, Ill., 26. Dec 10.

Vsem uradnikom, kakor tudi članom Slov. S. P. Zveze naznanjam, da sem se preselil, ter **uljudno prosim, da se vsi dopisi tikajoči se glav. tajnika od 1. januarja naprej pošiljajo na sledeči naslov:**

JOS. BENKO,
11250 Indiana Ave.,
Chicago, Ill.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za $ 10.35	50 kron
za $ 20.45	100 kron
za $ 40.90	200 kron
za $ 102.25	500 kron
za $ 204.00	1000 kron
za $1018.00	5000 kron

Poštarina je všteta pri teh svotah Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljatve izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najpriličneje do $25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali po New York Draft:

FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St. New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

Nova iznajdba.

Dr. Arthur Korn, profesor fizike in iznajditelj fotografovanja na dnevno razdaljo je izročil parižki akademiji za znanost v preiskušnjo svojo novo iznajdbo. Uredil je fonograf tako, da pri premikajočih slikah sporedoma fonograf to govori kar se kaže. Posebno Američani so radovedni na novo iznajdbo.

NEMČIJA.

Berlin, 4. jan. 1911. — Ljudstvo je vsaki dan bolj nezadovoljno s Viljemovim birokratizmom. Vse kaže, da bodo pri prihodnjih volitvah socialistični poslanci dobili veliko večino, ali vsaj mnogo več mandatov. Nemčija vstaja danes bolj kot vsaka druga država v Evropi. Nikjer socializem ne pridobiva takih tal kot ravno v Nemčiji in Nemci so na to ponosni. Že danes se javno govori, da postane Nemčija preje ljudovlada, kot si to mi mislimo.

Socialisti imajo v sedajni državni zbornici 52 svojih zastopnikov.

RUSIJA.

Potres v Aziji.

Taškent, ruska Azija, 4. jan. 1911. — V tem mestu vladal pol ure trajajoči potres; mesto porušeno.

Tasment, Turkestan, 4. jan. — Na tisoče in tisoče ljudi je bilo ob potresu ubitih. Gorovje Altai se je pogreznilo. Zatrjuje se, da se je deset mest pogreznilo v zemljo. Mesto Byerny je razvalina. Tudi druga ruska in turkestanska mesta so sama razvalina.

ANGLIJA.

Lov na anarhiste.

London, 3. jan. 1911. — East End je bil danes ves v ognju. Policija je lovila anarhiste, ki so imeli v Sidney ulici svoje skrivno pribežališče pri neki Rusinji po imenu Geršon.

Pred nekaj meseci so bili ustreljeni od anarhistov trije najboljši londonski skrivni policisti. Posebno je imela policija na sumo "Petra slikarja" in "Dutch Frica". Ko je policija obkolila hišo, se je na nje vsula toča krogelj z najnovejših brzostrelnih samokresov. Policija je na pozdrav tudi z krogljami odgovorila, toda vsak, kdor se je približal preblizu hiše, je padel mrtev na tla. Detektiv Leeson, ki je vodil napad, je tudi med mrtvimi policisti. Poklicanih je bilo še 100 policajev, ki so začeli streljati na anarhiste v hiši. Toda vse zaman. Anarhisti so imeli dobro zalogo streliva in odbijali izvrstno napad. Na tisoče in tisoče ljudstva se je zbralo na krvavem zbirališču in ves London je bil po konci. Mnogo gledalcev je bilo pri tem smrtno ranjenih. Na pomoč je prišlo še 200 policistov in oddelek vojaštva, ki je oddal par salv v hišo. Pripeljali so tudi več vozov slame in jo pred hišo zažgali, da bi tako z dimom prisilili anarhiste odnehati in se podati. Požarna bramba je oblivala hišo z tonami vode, toda ves napor je bil zaman.

Tajnik notrajnih stvari, Winsten Churchill je bil tudi med gledalci. Poklicalo se je kompanijo Škotov, ki so z nastavljenimi brzostreli navalili anarhiste. Hiša je začela sedaj goreti in anarhisti so se pomaknili na streho. Tu so pa začeli nanje zopet pošiljati salve vojaki. Pet minut ni bilo nič slišati; potem se je pa vsa okolica stresla in pogumni anarhisti so padli v prodirajoč ogenj in popolnoma zgoreli. Razstrelili so rajše hišo, kot se pa živi podali v roke biričev. Policija ni mogla dobiti nobenih papirjev, ker je vse zgorelo. Anarhisti niso bili Angleži. Tudi ni resnica, da so hoteli umoriti angleškega kralja; imeli so druge načrte, ki so merili v Rusijo in še kam drugam.

To je bil še največji boj z anarhisti, kar jih pozna londonska policija.

ŠPANIJA.

Canalejas ostane.

Madrid, 4. jan. 1911. — Kralj Alfonzo je še nadalje sklenil, da mu liberalni Canalejas vodi državo. Svobodomiselci se te zmage jako vesele. Canalejas je izdelal tudi novi šolski zakon, kjer cerkev ne bo imela več toliko vpliva.

Razne novice.

Štrajk krojačev v Chicagi.

Vse kaže, da štrajku krojačev v Chicagi ne bo še tako kmalu konca. Štrajkarji kot delodajalci se sklicujejo na svoje pravice. — Med štrajkarji vlada zadnje čase boljša disciplina kot v začetku štrajka. Tudi se ni zgodilo ta teden skoro nobene brutalnosti ne od strani policije in ne od strani štrajkujočih delavcev. Seveda dobe v roke vsak dan kakega skaba, ki skrivaj nese iz tovarne blago na dom, kjer se potem izdeluje.

Ta teden je bil ustreljen poseben detektiv in policija zopet sodi štrajkarje, kar pa še ni mogla dokazati.

Štrajkarji imajo še vedno na svoji strani vse občinstvo in vse unije jih jako podpirajo. Tudi zasebnih darov se ne manjka. Seveda jih tudi mnogo gladu umira, a up na zmago jih drži po konci. Štrajkarji vejo, da stavke ne smejo zgubiti; bije se boj na življenje in smrt. —

12,608 žrtev.

Da se nam v Taftovi prosperiteti dobro godi, dokazuje državna statistika ljudskih žrtev za leto 1910. Nič manj kot 12,608 ljudi, obojnega spola, je zgubilo v enem letu v Zjed. državah življenje nesrečne smrti. Od samomorilcev in v največ slučajih žrtev kapitalizma, je bilo 8252 možkih in 4356 žensk. 5112 oseb se je utopilo; 3562 ljudi je zgubilo svoje življenje v ognju, 1004 ljudi je zgubilo življenje pri rudniških katastrofah; 920 ubitih od automobilov; 239 ljudi se je zadušilo. Vse te žrtve so danes mrtve in z novim letom se nič ne spremeni.

— Vsak dan se porajajo strašni požari po tovarnah in vedno več ljudi, delavcev in delavk, postane žrtev požara. Washingtonska vlada dobro plača svoje "inspektorje", a ti dobe še tudi od kot drugod kako kračo in ne delajo drugega, kot sestavljajo statistiko žrtev našega sistema. Toliko se je obljubovalo in pričakovalo od teh ljudskih izvoljencev, a sedaj smo zopet enkrat spregledali, da so nas potegnili. — Kdo bo imel pa zadnji škodo?

Se proda kapitalistom.

— Podkupljivi Taft se je izrekel, da se naturni zakladi dežele Alaske prodajo vroke zasebnih posestnikov, kot Guggenheimerju v New Yorku itd.

Kupčijo, ki jo za hrbtno vodi sam predsednik z Ballingerjem v ozadju, presega vse do sedanje grafte, ker tu se gre za sto in sto milionov. Državljani Zjedinjenih držav se zopet enkrat čutijo "izdane" in še rumeno časopisje nekaj kriči v "prid ljudstva".

V Ameriki se pa vedno tako dela. Novico se kot malenkostno sproži v dan in se pričakuje, kako jo sprejmejo "državljani". Ker so pa ti že vsako trezno mnenje po zaslugah kapitalističnega časopisja zgubili, ne vejo, kaj naj odgovorijo. Navsezadnje pa se faraoni v Washingtonu zelo slabo zanimajo za ljudsko mnenje in delitev ljudskih milionov, si znajo v miru in slogi razdeliti.

Podkupovanja na debelo.

Kupovanje volilnih glasovnic v deželi Ohio je zadnji škandal Amerike. Do sedaj se je obsodilo 125 "ljudi", ki so prodali svoje glasove po — $5.00 in še za manjšo ceno. Časopisi se ob poročilih razburjajo, ljudstvo se jim pa smeje, ker dobro ve, da se to dogaja vedno in pri vsakih volitvah v Združenih državah.

Posebno jezični so razni sodniki, ki jim je ameriško ljudstvo posebno naklonjeno in katerih besede so jim gola resnica. Ti blebetači govore, da kmalu zatre to, za celo Ameriko veliko sramoto. Mi jim pa povemo, da ne bodo storili popolnoma nič, ker tudi nič storiti ne smejo, ker tisti, ki so volilne glasove kupovali, so tudi — njihovi bosi. —

Hud mraz.

V Chicagi je nastopil hud mraz. Tudi iz drugih krajev poročajo, da vlada zima in mnogo oseb je zgubilo že življenje. Človek, ki je pri delu na gorkem, pač tega mraza toliko ne občuti, a oglej se malo okoli sebe in pest se ti mora stisniti. Od tovarne do tovarne hodi na tisoče ljudi in iščejo gladni in prezebli delo in kruha za sebe in družino. Toliko ljudi se vidi v najhujšem mrazu na cesti brez sukenj in dobrega obuvala in največ teh ljudi je delavcev. Za uslugo, ki so jo naredili republikancem, sedaj zmrzujejo in ni ga človeka, ki bi jim pomagal. Če mraz ne odneha, bo za brezposelne še huje; če se pa žena napravi po malo kuriva na železniški tir, je pa vsak trenutek v nevarnosti, da jo kompanijski detektivi na mestu ne vstrele . . .

Zoper socialiste.

V Milwaukee se je "organizovalo" 14 nemških cerkvenih podružnic, da skupno začnejo boj proti socializmu, posebno še, proti socialistom dežele Wisconsin, in mesta Milwaukee. Nadalje si bodo ti katoličani vzeli za vzorec socialistično stranko v razširjevanju poljude klerikalne in proti socialistične literature. Socialisti mesta Milwaukee morajo biti le ponosni na to, da jih ljudski sleparji hočejo posnemati; koliko bodo pa opravili, je drugo vprašanje!

— Poštne hranilnice, ki jih je vlada ustanovila zadnjo leto, jim ljudstvo jako zaupa. — Nad tisoče ljudi je že vložilo denar v poštne hranilnice, pri katerih ne morebiti nobenega strahu, da se denar "zgubi".

Tudi mi jih rojakom priporočamo.

Novo leto v "beli hiši".

Novo leto so v beli hiši v Washingtonu jako slavnostno obhajali. Na novega leta dan ima vsak državljan pravico, stopiti v belo hišo in podati roko predsedniku. Prvo so to storili diplomatje tujih držav, potem senatorji in sodniki, potem generali in nazadnje so se odprla vrata "navadnim" ljudem.

Taftu je stisnilo 5625 "navadnih" ljudi, mastno roko.

Zrakoplovba.

Zrakoplovba vedno bolj napreduje in vedno zahteva več žrtev. Že 20 najboljših zrakoplovcev je zgubilo življenje in postalo žrtve poklica.

Zadnje dni se je ubil tudi slavni zrakoplovc, John B. Moisant. Meščani mesta New Orleans mu nameravajo postaviti spomenik. Prihodnjost bo odvisna od zrakoplovbe.

Amerikanci se — izselujejo.

Naselniški komisar za Canado je izdal statistiko, da se je v zadnjem letu naselilo v Canadi 350,000l judi in od katerih jih je prišlo iz Zjed. držav 150.000. Torej že Amerikanci iščejo drugod kruha. Kaj ni njih dežela dovolj velika?

Velika eksplozija.

V Pittsburgu, Pa., se je pripetila zopet strašna eksplozija in 16 delavcev je pri tem zgubilo svoje življenje. Delavci od Morewood Company, so čakali znamenja, da pričnejo z delom, kar se zacuje grozno bobnenje in smrt je orala na debelo. Družba "ne ve vzroka".

VLADA PROPADLA.

Deželno nadsodišče je washingtonsko vlado obvestilo, da je svojo pravdo z njujorško "The Press Publishing Company", zgubila. Izdajatelj lista "The World" (Pullitzer) je obdolžil vlado, posebno pa Charles P. Taft-a, Douglas Robinson in Viljem Nelson Cromwell-a, da so v družbi P. Morgana prodali za okroglih $3,000,000.00 nadzorstvo in prodajo Panama kanal. Takrat je bil sedajni predsednik Taft, vojni minister in bil pri "kupčiji" tudi interesovan. Po izjavah lista The World, so spravili v svoje žepe — $36,000,000.00, s tem, da so Zjed. državam prodali Panamo kanal.

Sedaj je pa samo višje sodišče in najvišje sodišče Amerike vladni priziv odklonilo in s tem potrdilo resnico "The World-ovih" izjav!! —

Čudna oporoka

V Los Angeles, Calif., je storil samomor Amerikanc, W. A. Perry, 38 let star. Ko so našli mrtveca je bil v njegovih rokah majhen listič, oporoka na svojega brata in ki se je glasila ta-ko-le:

"Ne laži nikoli, brat; vsaka laž prinese nesrečo, čeprav še tako dobro zgleda. Ena sama majhna laž, — me je stala življenje."

Strog sodnik.

V Winnipeg, Man., Canada, je sodnik Daly obsodil v 9 mesečno ječo nekega Barrona, ker je kot štrajkar poulične železnice vrgel v okno voza prazno steklenico. Na to je sodnik še izjavil, da pride vsak v ječo, kdor se tudi tako obnaša proti "zakonom". Kaj so sodniki res vsegamogočni?

Saloonarji se pritožujejo.

Saloonarji mesta Brooklyn, se pritožujejo čez novo postavo, katera zahteva od njih za pravico posesti saloona in prodajanje opojnih pijač, $1200.00. Do sedaj so brooklynški salonerji plačevali samo $975, ker se je pa dokazalo, da je prebivalstvo jako naraslo in je torej dobiček vedno večji, se jim je "pravico" povišalo. Saloonerji so vložili protest. —

Velik ogenj.

New York, 4. jan. 1911. — Danes je tu gorela tovarna H. Susman-a. Vsi delavci so bili ob času ognja v tovarni in ko se jim je dal signal so divje leteli k izhodom. Štiri delavce pogrešajo; vse kaže, da so zgoreli.

Senator Elkins mrtev.

Washington, D. C., 4. jan. 1911. — Danes ob polnoči je umrl po celi Ameriki znani senator iz zahodne Virginie, Stefan B. Elkins. Ob smrtno postelji so bili žena, hčerka, štiri sinovi in zdravniki. Umrl je na krvostrupju.

Elkins je bil eden najbolj priljubljenih senatorjev Amerike.

Spoštovali so ga vsi. Elkins se je enkrat sam izrazil, da bi šel lahko še "višje", a da ne mara. Bil je vseskozi republikanc, a drugače pošten človek. Tudi za Inozemce se je večkrat v senatu zavzel.

Brazilsko meso za Ameriko.

Rio Janeiro, 5. jan. 1911. — Predsednik je izdal proklamacijo, kjer naznanja občinstvu, da se je dovolilo neki njujorški družbi kupovanje na debelo živine v Braziliji. Meso bodo tudi eksportirali v Ameriko in bo mnogo ceneje kot domače.

Gallagher obsojen.

Jersey City, N. J., 4. jan. 1911. — James J. Gallagher, kateri je zadnjega avgusta obstrelil newjorškega župana Gaynora, je danes izjavil, da je bil po nedolžnem spodem iz službe; nasprotno pa je sodišče trdilo, da se mu ni godila nobena krivica. Obsojen je v 12 letno ječo in poplačo vseh sodnijskih stroškov.

Boj zoper jetiko.

Jetika je dobila v Ameriki plodonosna tla. Bolnice z jetičniki se vedno bolj polnijo. Posebn delavci so izpostavljeni tej m rilki. Narodna obramba je izda la poročilo, iz katere posnameme da se je za leto 1910 izdala še e krat toliko denarja za ugonobi je te hude morilke.

V letu 1910 so narasli strošl na 15 milionov dolarjev. 9 mili nov je prispevalo prebivalstvo darovi, skoro še enkrat več k pred zadnje leto. Na bolnišni se je izplačalo 11 milionov d $760.000.00 pa je stala anti-jeti na propaganda. Dispensarije znašale $889.000.00.

Chicago in poštne znamke.

Chicago rase na vseh delih m sta. Pošta je izdala sledečo tab lo, koliko je mesto Chicago ku lo leta 1910 poštnih znamk. Cl kaški glavni poštar je naro 72,500,000 poštnih znamk skupno svoto $1,522,000 in sic 30,000,000 centnih znamk; 3 000,000 dvocentnih; 800.000 centnih; 1,000.000 štiri centni 800.000 šest centnih; 2,000,000 centnih; 1,000,000 osem centn in 100,000 deset centnih "spec delivery".

Tolstega muzej. Na Ruskem je ustanovilo družtvo na ime L Nikolajeviča Tolstega. Družtvo ma namen osnovati in urediti spomin tega velikega pisate muzej. Za predsednika temu dr tvu je izvoljen znameniti učen Maksim Korabovski. V Tolst muzeju bode po možnosti zbr vse, kar je Tolstoj sam spisal kar so pisali drugi o njem, v k remkoli jeziku. Dalje bodo zbr slike, pisma in vsakovrstni pr meti, ki so v kaki zvezi z živ njem in delovanjem Tolstega.

Pruska vlada se je polastila likega poljskega majorata. V znanju je p soo umrl k Anton Sulkowski, poslednji l nik velikega rydzinskega m rata, vrednega več milijo mark. Najbližji sorodniki in dači bi morali biti Anton Wo cki, član avstrijske gospodar zbornice, in grof Henrik Po ki. Pruski uradi so pa hotel nemogočiti, da bi novi dedači stopili svojo ogromno dedšč Pri tem so se poslužili dveh s stev. Sodišče je razsodilo, grof Potocki nima pravice dedščine, ker iz temeljnih li iz leta 1783 po splošnem zm sledi, da bi mogli biti Poto samo do drugega kolena de tedanji grof Hen. Potocki j dedič že v tretjem kolenu. naziranje je potrdilo tudi d no sodišče v Lipskem, ki je števalo mnenje nekega ber skega profesorja rimskega va. To mnenje je dal ta pro na zahtevo advokata dr. wenfelda, ki je v tej zadev stopal grofa Antona Wodz ga. Z avstrijskim grofom zickim se je pa pruska vla prej poravnala in sicer s te mu je izplačala štiri mil mark, vsled česar se je od svoji pravici kot dedič. Ry bodo zdaj razparcelirali in njej naselili 2000 nemških nistov. Prav značajen Polja grof Wodzicki.

Listnica uredništva.

Vse gg. dopisnike prosim trpljenja. Dopisi pridejo hitro nam bo mogoče jih na ti. —

Divju Mulah

zopet straši, koga? Menda ke, ker ve, da na njegovo in kadar nogo privzdigne, s če ne zmeni. Možiček je v sebe. Toda predno bi nam svojo plahto zamogel škod bomo mi daleč naprej — i že danes naprej. Časi, ko s taki petelini škodovati mo že davno minuli — pa so s kli, in opekel se bo tudi div lah No. II. to mu garantira Punctum!

Delavci, širite svoje glasilo Svobode"!

SMRT NA ŽELEZNIŠKEM TIRU.

Iz ameriškega življenja.

Ha, kako se napihuje, grmi in klada vso okolico z dimom, in drvi po noči skozi dolge planja- in tihe gozde kako svojo pot zsvetljuje in iskre švigajo proti bu, hočejo se vzdigniti in poleti, a zopet onemogle padajo in ve se porajajo. In posebno po mi, ko vsa narava spi, železna sta leži še bolj čudežna in grozi našim očem . . .

. . . . No, ravno je železni konj vso silo pripodil in za seboj zaušča tožljivo ječanje potrpežljiga tira, in vedno tiše, mirnejše staja zopet vse na okrog . . .

Še bolj se je zavil v oguljeni koh stari čuvaj in nekako mladeško se zravnal in z svetilnico v ki povspel korak k čuvajnici, ojemu domu na stara leta. Noi je bilo vendar tako prijazno, če v peči bilo dobro naloženo in s bakovim dimom razširjalo prijen duh po celi sobici, če jo more tako imenovati. Kako so se ri udi pri tej gorkoti raztezali oživili, in s kakim strahom in dnostjo se je zopet vstalo v trnoči premikati signale in v drusmer pomakniti šino. Poleti seda, ko so noči prijazne in nebo suto z zvezdami in ko se iz gozoglaša tiha pesem, no takrat je lkota, veselje hoditi po tiru in ičakovati vlaka. Ampak zima, nski, ledeni čas. ta da opraviti. nske noči prečuti na prostem, starega moža kmalu utrudi. In te pri peči začne vleči po noh, členkih, no, potem je to živnje večno v bolečinah in človek hrepeni po plačilu, po smrti . . . Tako mi je pripovedoval stari b, sivi čuvaj na veliki pacifični ogi. Rad sem ga poslušal in večat sem šel kake pol urice k njev vas, in vedno je imel kaj lega zapovedati, kar sem si dobro anil v spominu. To je bil pa jin zadnji razgovor. Stari Bob slutil, da ga ne bom več dolgo lušal . . .

Že dolgo vrsto let je stari Bob el v mali sobici z svojo ženo in tako privadil samotnemu živnju, da je sklenil v njej počakamrti. Življenje izven ljudi bilo ko, mala plača in noč in dan ovilo, opravilo, kjer mala pomoli pozabljivost lahko spravi sto več ljudi ob življenje, v grozno t po kolesih. Toda vseeno Bob sklenil vstrajati in z ženo rešetal vsa javna vprašanja, ki je prinašal tedensko časopis zničarjev. Posebno od takrat, so mu prinesli svojega ljubca, edinega sina Georga v čuhico, mrtvega in vsega razmeenega z proč odtrganimi noga- od takrat se je Bob udal pohoma v svojo usodo. O, takrat ilo grozno, ne sme pomisliti, šen je zgledal sin, dečko brez . . . Upal je na stara leta na rega sina podporo, prišel je pa zaklepanju dveh vagonov s in ga je zmečkalo — od ta-, od takrat je za njega svet il veljavo.

oda temu je že dolgo . . .

l tistega usodepolnega dne Bob tudi tako malo govori. o bol nosi skrito v sebi in se la zlepa.

lo pa bi ga tudi od ljudi razuod današnjih ljudi, ko vsak a le za svojimi interesi in se e takšnih tragedij pozabi, ali a kratko prebere v časopisu in i dan so že zopet nove žrtve sane — kdo bi se za vse zani- ! —

ak zase — to je parola današa življenja, ki je boj in kedor veti, se mora bojevati. — In je tudi stari Bob živel sam in je skrival svetu svojo bo- in čakal tistega dne, ko ga iče bleda smrt.

del je na pručico zraven gorči in se vdal razmišljevanju. i je moralo tako končati z gom?

. O, dostikrat je premišljeval to uganko . . . ne!, ni mo- tako — ampak seveda, dolž- — in kruh — težko in nevarelo, odgovornost . . . to člo- vendar tako brezčutnega nače je izpostavljen vedni nesti.

zakaj?

, ravno ta "zakaj"— ravno lkaj, ga je že spravil ob pa- Njegova fantazija si je izmivse, kar bi lahko ljudi takih nosti obvarovalo, izumil je v svoji fantaziji stroj, ki se odpenja in zapenja sam, ne da bi potreboval človeka zraven. In zakaj ravno njegovega sina, na svoja stara leta? In kako nesramno je železniška družba krivdo zvalila na pokojnega, še zapreti bi ga dala, če bi ostal pri življenju! O! ti hudiči. . . .

Kako si je v svoji mladosti zidal gradove za bodočnost. Kako se je po ženitvi pripravil za pravo življenje in kako je videl svojo prihodnjost na stara leta lepo, ko se mu je rodil sin, ki ga bo gotovo podpiral, ko mu bo desnica omahnila in bo svoje delo dokončal . . . In sedaj, tako je vsaj slišal od nekega kondukterja iz mesta, da bo družba vse stare uslužbence odslovila . . . in on je tudi med tistimi starimi vštet . . . tudi on se že komaj pregiba in včasi ga zapusti za hip razum . . . in potem, da čaka v svetu vendar toliko mladih moči . . . zdravih in sposobnih ljudi, ki so brez kruha . . . in on jim je na potu, vsi se ga žele z potu . . . In kaj je ta služba; toliko, da se preživi . . .

In potem, potem . . . Je to plačilo za dolgoletno zvesto delo, je to vse? Vse?

Še nikoli ni čutil v sebi srda na svo sedajno družbo, na ves svet, kot ravno danes. Glava se mu je tresla, roke omahnile. Počutil se je bolnega.

Poskušal se je vzdigniti na noge, hotel je ven, svoje misli pozabiti, svojo razburjenost upokojiti; ven v mrzlo naravo. Ampak kot svinec mu je nekaj tiščalo stare ude. Satanski načrt mu je rojil po možganih. Ha! ko bi se mogel maščevati, na teh prokletih živinah... to bi bila edina tolažba, olajšava, radost. . . .

Trudoma je vstal. Kolena so se mu šibila. Ura je bila 11 po noči. Še 30 minut, potem pri divja najhitrejši vlak, na katerega mora še danes čakati.

— — — — — — — — — — — — — —

Vedno bolj so se ga oprijele zlobne misli, toda ne, ne! tega ne sme storiti; tisti ljudje, ki se vozijo v tem vlaku mu niso nič storili . . . Pobral je železno orodje, zaloputnil vrata in korakal proti tiru, nad njim so pa sijale zvezde in narava je vživala sveti mir . . .

Vse je tiho in mirno. Samo sneg pod nogami se mu vdira in škripije. Na ovinku je postal — tukaj je umorilo . . . od tukaj naprej mora posebno paziti . . .

Burr, kako tuli veter, kako mu nosi burja sneg v oči . . . ampak on ne čuti nič in ne sliši nič . . .

Stoji in misli. Zamrzelo ga je po usesih in zaklel je: "Ti prokleti! Ugonobi vse!"

Smejal se je sam sebi. Smeh — blažneža . . .

Jezno se je sklonil k tiru; z mrzlim ključem je odprl in signal obrnil na pravo stran . . . Brr . . . brr . . . V bližnjem gozdu samotno odmeva glas premikalnice. V mali oddaljenosti se je pa že pokazal krvav zubelj, tir se začne tresti, vedno močneje, vedno bolj — je že bliže, glasneje, glasnejši, dokler ga ne vidi že pred seboj . . .

Še enkrat je obrnil . . . Brr . . . Potem je padel zmučen na tir —

Vlak je pa tu, vedno bliže in bliže, gomazeč in poteptajoč vse, kar se mu vstalja . . . sedaj . . . sedaj je šel čez . . . njegov zadnji vlak.

UTISI IZ STARE DOMOVINE.

Piše Fr. Zimerman

Moja želja je, rojakom v kratkih besedah povedati, kako sem se počutil v stari domovini in kakšne utise sem dobil od tamošnjih razmer Slovenskega naroda, kmečkega in delavskega stanu.

Mislim, da ga ni Slovenca v tujini, ki se ne bi želel, videti še enkrat domovino. Tudi sam sem po deset letnem bivanju v Zjed. državah sklenil, da obiščem kraj, kjer mi je tekla zibel; kraj, kjer mi živi oče in mati, brat in sestra, kraj, kjer mi živi mal trden narod, ki slovensko govori in slovansko čuti. Srečno sem prišel in v tihem veselem domu očeta sem še le spoznal, kje je prava sreča doma. Sklenil sem v začetku prihoda, da ostanem doma za vedno. —

Toda v kratkem času, ko sem malo pogledal iz očetove hiše, ko sem začel premišljevati razmere, posebno stanje delavca, prišel sem do zaključka, da domovina mi ne more dati tega kar tujina. Ljudstvo je še tako trdo privezano na klerikalno vejo in veruje še vse tiste stare stvari kot pred sto leti. Če pa z njimi ne misliš, ti je pa še manj obstanka med njimi. Duhovščina pa to dobro zapeljano ljudstvo tako molze, da je groza. Marsikaj se bi dalo povedati iz tamošnjega farškega sleparstva, a bi bilo preobširno; navedem le par dogodkov.

Nekega dne pride k mojemu očetu popravljat streho nek A. S. in slučajno zagleda list Glas Svobode. Čeprav ni vedel siromak vsebine lista, a že ime mu je povedalo, da po farovžu ne diši. Začel se je kar tresti, ker bal se je za svojo dušo, delati v pregrešni hiši in to še na strehi! Odpravil se je takoj iz pregrešnega kraja. Zraven nam je pa še povedal, da so "gospod" zadnjo nedeljo strogo prepovedali, brati brezverske časopise in tudi zažugali, da tisti, kdor se ne bo po njihovi prepovedi, držal — ne bo dobil odveze! Jaz mu sem začel ugovarjati, da ni človeka na svetu, ki bi nam mogel kaj prepovedati, toda možiček si ni dal nič več reči, temveč mi je odgovoril, da kar gospod rečejo se mora ubogati, ker oni so postavljeni od "boga", da skrbijo za naše duše! Odgovoril sem, da so njim naše duše deveta briga ja tiste kronce, tiste "duše" jih tako skrbe, s katerimi se kupuje na Slovenskem "večno zveličanje". Ko je siromak videl, da smo mi še od nekatere druge strani podučeni se je zavezal, da praga očetove hiše več ne prestopi in tudi strehe nam več ne bo popravljal. Tako ljudstvo poneumnijo in ga smešijo, da jih ni sram!

Posebno se pa vidi razliko, če je kak pogreb bogatina ali po reveža. Za prvega zvoni in zvoni, za drugega pa malo poklenka in stvar je v redu.

Po mojem mnenju ni med dušo bogatina in dušo reveža nobenega razločka. Je sploh Kristus poznal kak razloček med ljudmi; so se od njega naučili ti rimski hlapci ljudi razločevati po denarju, visokosti stanu ali po čem drugem?

Bil sem doma v času košnje. Deževalo je mnogo. Kaj storiti, da dež preneha? Na gospoda se obrnimo. To je popolnoma prav in jaz temu ne iporekam, če bi jim ne bi "gospod" kaj dobrega svetoval. Ampak ne! Najboljše sredstvo, tako so povedali gospod, je šlo od hiše do hiše, je da se nabere "nekaj" grošev in se dosti moli! In res se je molilo in molilo, a dež ni ponehal! Kakor nalašč je premočilo vse.

Premišljeval sem večkrat, kaj je vendar vzrok, da ljudstvo na kmetih vendar enkrat ne spregleda in ne vidi lumparije in sleparstva, ki se gode na njegov račun. Rekel bi, da slovenski kmet nima naprednega berila. Kaj bodo tiste knjige Mohorjeve, ko so pa skoro vse "svete" vsebine. Kaj bo kmetu o goljufijah vlade in duhovščine razkrinkal "Bogoljub" ali "Domoljub". Videl sem še precej mnogo knjig v hišah kmetov — a vse svete vsebine in iz katoliške tiskarne. Ko bi bil ta denar potrošen za drugačne knjige ali časopise, potem bi bilo v par letih tudi v hiši slov. kmeta drugače.

Posebno sem se pa divil "marijinim družbam" za "mlade fante in deklice". Te zadnje lumparije v svojih časih nismo poznali na Slovenskem. Vsak mesec imajo nekakšne svete shode, kjer gospod kaplan dele na deklice in fante blagoslove; večkrat se pa tudi zgodi, da katera deklica preveč blagoslova dobi. Toda škofijstvo kaplana ali župnika na drugo mesto premeste, ubogo dekle je pa zapuščeno in v sramoti doma.

Ko sem nekega dne vse te stvari v obraz povedal vaščanom, so me vsi začeli gledati po strani in čez nekaj časa sem bil razglašen kot brezverec, in bogsigavedi kaj še vse. Da, še brat in sestra in starši so gojili do mé nekako skrito mržnjo. No seveda, je nekaj naprednjakov stalo na moji strani, a pravim par in ti ne napravijo nič.

Videl sem dosti mladeničev, dijakov na počitnicah, ki so bili tistih misli in želja kot jaz. Pa ljudstvo jih ne mara, če kaj odkrito povejo. Če se nočejo posvetit "svetemu stanu", jim še podpora starišev odpade; ni se torej čuditi, da za voljo ubogega kruha, fante prime obupanost in da si vzamejo poklic katerega ne ljubijo, a se ga s časom privadijo in postanejo kot vsi drugi farji.

Toliko pa vem, da Slovenec, ki je bil vsaj dve leti ali pa več v Ameriki in če pride zopet v domovino, mu vse tiste procesije, obhajala, birme in molitev in zopet molitev, zde smešne. in če jih opravlja, ne stori tega, ker tako misli, temveč, ker drugi tako delajo. Zato je pa vsak "Amerikanc", tako nekaj nasprotnega in vse drugače govore s tabo kot s tistim, ki ni še nikoli zapustil domače grudi.

Lepo, lepo je doma, a zagreni ti domovino prvič starokopitna birokraška vlada, v drugi meri in to še najbolj — rimsko katoliška cerkev in njeni farizeji.

AKO ŠE NISTE, POŠLJITE NAROČNINO.

DR. RICHTER'S

"PAIN-EXPELLER"

Človek, ki trpi bolečine. je ravno tako brez pomoči, kakor razbita ladija na pečinah. Če bolehaš na revmatičnih bolečinah, nevralgiji, prehlajenju itd. poskusi vdrgnenje z

PAIN-EXPELLERJEM,

priznano dobro domače sredstvo. Dobi se v vseh lekarnah po 25 in 50c.

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York.

Pazite na varstveno znamko z sidrom.

CUNARD

Ogrsko - Ameriškanska črta

V ITALIJO, EGYPT in AVSTRIJSKO-PRIMORJE

Velikanski novi parobrodi

CARMANIA s tremi vijaki

Največja ladja s tremi vijaki na vodi, in nje sestra

CARONIA s dvemi vijaki

Obe ste 676 čevljev dolgi, nosite 20.000 tonov ter dve največji.

FRANCONIA s dvemi vijaki 25 čev. dolga in nosi 18.000 ton. (nova od leta 1911.)

CARMANIA Odpluje 7. jan. 18. Feb.

CARONIA odpluje 21. jan.

FRANCONIA odpluje 11. mar. Prva vožnja

Ogrsko-Ameriška pastrežba

iz NEW YORKA v REKO čez GIBRALTAR, GENOVO, NEAPOL V TRST

Moderne na dva vijoka ladje.

SAXONIA - - 14.300 tonov
CARPATHIA - 13.600 tonov
PANNONIA - - 10.000 tonov
ULTONIA - - 10.400 tonov

Prve vrste kabina $60, do Neapola $65, do Reke Trst.

CUNARD STEAMSHIP COMPANY, Ltd.
S. E. Cor. Dearborn and Randolph Sts., Chicago.
or Local Agents Everywhere.

Reinhold Kroll

Trgovec

z vinom in likerji

na debelo

"GREEN BELL"

naša špecialiteta.

410 Greenfield Ave
Milwaukee, Wis.

Phone: 1547 J.

Phone 3724 L.

GOSTILNA!!!
JOHN DOBNIK
300 Reed, St. Milwaukee, Wis.
Biljard na razpolago!!!

GOSTILNA
J. J. Vodak in sinovi
1825 Loomis St. cor. 18. Place
Dvorana za zabave in zborovanja.
Tel. Canal 1386.

Phone: Canal 80.
HOERBER'S CREAM OF MALT
Martin Nemanich,
GOSTILNA
Vogal 22. in Lincoln Street
Prost gorak in mrzel prigrizek vsak dan.

SLOVENSKO NARODNO SAMOSTOJNO PODPORNO DRUŠTVO
V RAVENSDALE, WASHINGTON

VSTANOVLJENO

25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: PAVEL KOS, Taylor, Wash.
Tajnik: CIRIL ERMENC, Taylor, Wash.
Blagajnik: MIKE DERNOVŠEK, Ravensdale, Wash.
Zapisnikar: JOHN SKUPCA, Ravensdale, Wash.

POROTNI ODBOR:

RUDOLF PEČNIK, FRANK JERAS, FRANK PUSTOSLEMŠEK.

Društvena seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgtown pri Frank Marcus v prvem nadstropju.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu: od 8.—10. ure predpoludne od 1.—3. ure popoludne in od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt, 814 Ashland Ave.: od 4.—5. popoludne.

Ob nedeljah samo od 8.—10, ure dopoludne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

OTTO HORACEK

Diamanti, ure, stenske ure in zlatnina

1843 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Dajemo posebno pozornost pri popravljanju ur in druge zlatnine.

Izdelujoči zlatninar.

OČI pregledamo zastonj.

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček
1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.
Telefon Canal 1439.

M. KARA
1919 So. HALSTED ST.
cor. 19. Place.
Vam je na razpolago pokazati svojo najbolšo zalogo
zimske in spomladne obuče.

Najboljša gostilna

na Blue Island Ave. v Chicagi je J. F. Bolek-ova, kjer se toči izborno Schlitz pivo in fina vina. Domača in cenena kuhinja.

Kosilo s kozarcem piva, vina ali kake druge pijače 20c. Večerja s pijačo samo 15c.

Slovenci, pridite in se prepričajte, da je ta gostilna izborna

JOE F. BOLEK
1870 Blue Island Avenue
vogal 19. ul.

Gostilna "Slovenski Dom"
na
2236 So. Wood ceste
to je med Blue Island ulico in 22
JOHN MLADIČ.

Trgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT
631 Blue Island Ave., Chicago.
Druga vrata od Kasparjeve Bank.

Angleščina brez učitelja! Slovensko-Angleška Slovnica, Tolma in Angl. Slov. Slovar stane samo $1.00, in je dobiti pri

J. V. KUBELKA
538 W. 145 St., New York, N. Y.
Največja zaloga slov. knjig. Pišite po cenik!

SLOVENCI POSEČAJTE
"Little Bohemio"

kjer se toči izborno importirano plzensko, Anheuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Fina vina in smodke.

Za obilen posel se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. ul.

JOSIP KOMAR
164 Reed St.
MILWAUKEE, WIS.
GOSTILNA

Snažno prenočišče se vedno dobi.

Rojakom tukaj živečim in onim, ki potujejo skozi naše mesto se priporočam.

Telephone South 3457.

Slovenska Svobodomisel. Podp. Zveza

USTANOV. 1908 INKORPORINA 1909

Chicago, Illinois.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicogo, Ill.
ANTON FISHER, podpredsednik; Box 333, Girard, Ill.
JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, zapisnikar; 11316 Fulton Ave., Chicago. Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 477 Virginia St., Milwaukee, Wis.
MARTIN V. KONDA, 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
ANTON DULLER, 238 — 136. St., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

NADZORNIKI:

AUGUST KUŽNIK, (predsednik); 8323 Connecticut Ave., S. E. [Cleveland, Ohio
JOSEPH CVETKOVIČ, Box 201, Frontenac, Kans.
FRANK ČUK, Box 268, Moon Run, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH IVANŠEK, 1517 S. 43rd Ave, Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 11355 Fulton Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHOŘIK, 1846 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne odpošiljatve pa na Ivana Kalan, 314 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode".

Seja vsako zadnjo sredo v mesecu.

SPREJETI NOVI ČLANI IN ČLANICE.

K družtvu št. 1 v Chicago, Ill.: Frank Šetina, cert. št. 1876; August J. Trošt, 1877. Družtvo šteje 37 članov.

K družtvu št. 4 v Black Diamond, Wash.: Ivan Podrjžnik, 1878; Martin Kompare, 1879; Josip Hren, 1880; Matija Poznič, 1881. — Družtvo šteje 65 članov.

K družtvu št. 6 v Winterquarters, Utah: Martin Kos, 1882; Franc Pražen, 1883; Ivan Bresovar, 1884; Peter Zmrzlikar, 1885; Franc Gajšek, 1886. Družtvo šteje 58 članov.

K družtvu št. 9 v Leadville, Colo.: Ivan Praprotnik, 1887; Josip Marolt, 1888; Franc Sterlekar, 1889. Družtvo šteje 39 članov.

K družtvu št. 11 v Staunton, Ill.: Franc Kotzmaun, 1890; L. Javornik, 1891; Slavko Paur, 1892; Maks Pleterski, 1893. Družtvo šteje 14 članov in 1 članico.

K družtvu št. 12 v Sublet, Wyo.: Paul Slaburnik, 1894; Franc Hlačun, 1895; Martin Oman, 1896; Leopold Stopar, 1897; Jakob Šmauc, 1898; Anton Tratnik, 1899; Franc Jermančnik, 1900; Josip Bastl, 1901; Frančiška Fricl, 1902. Družtvo šteje 41 članov in 5 članic.

K družtvu št. 14 v Yale, Kans.: Martin Imperl, 1903. Družtvo šteje 41 članov.

K družtvu št. 18 v Girard, Ohio: Ivan Savor, 1904. Družtvo šteje 19 članov in 3 članice.

K družtvu št. 19 v So. Chicago, Ill.: Ivan Kopač, 1905; Josip Dovjak, 1906; Štefan Govže, 1907; Franc Švajger, 1908; Ivan Brolič, 1909; August Aučin, 1910. Družtvo šteje 31 članov.

K družtvu št. 20 v Cleveland, O.: Ivan Smuk, 1911; Ivan Maran, 1912; Štefan Perše, 1913; Franc Maran, 1914. Družtvo šteje 39 članov in 2 članice.

K družtvu št. 22 v Indianapolis, Ind.: Alojz Medveščček, 1915; Ivan Goljevščik, 1916; Ignac Turk, 1917. Družtvo šteje 36 članov.

K družtvu št. 24 v Milwaukee, Wis.: Jurij Šuler, 1918. Družtvo šteje 31 članov.

K družtvu št. 27 v Forest City, Pa.: Franc Marolt, 1919; Ivan Rozina, 1920. Družtvo šteje 39 članov.

K družtvu št. 29 v Taylor, Wash.: Ana Muzga, 1921. Družtvo šteje 19 članov in 2 članice.

K družtvu št. 30 v Bishop, Pa.: Gašper Reven, 1922. Družtvo šteje 32 članov.

K družtvu št. 31 v Farmington, W. Va.: Ivan Bušič, 1923. — Družtvo šteje 38 članov in 2 članice.

K družtvu št. 33 v Livingston, Ill.: Franc Remšak, 1924. — Družtvo šteje 22 članov.

K družtvu št. 35 v Franklin, Kans.: Ivan Oblak, 1925; Anton Čamar, 1926. Družtvo šteje 23 članov.

K družtvu št. 37 v Lowber, Pa.: Jakob Klaušek, 1927; Anton Lavrič, 1928; Ivan Učakar, 1929; Ivan Kotar, 1930. Družtvo šteje 29 članov.

K družtvu št. 38 v Jenny Lind, Ark.: Jakob Zajc, 1931; Ivan Jerman, 1932; Jakob Kosmatin, 1933. Družtvo šteje 24 članov in 1 članico.

K družtvu št. 39 v Agular, Colo.: Karol Bertok, 1934; Josip Bertok, 1935. Družtvo šteje 27 članov.

K družtvu št. 40 v Salida, Colo.: Ivan Sikovič, 1936. Družtvo šteje 39 članov.

K družtvu št. 41 v Ambridge, Pa.: Ivan Turk, 1937. Družtvo šteje 20 članov.

K družtvu št. 44 v Virden, Ill.: Ivan Fleis, 1938; Josip Hribar, 1939; Ivan Hrvatin, 1940; Franc Prepeluh, 1941; Franc Satlar, 1942; Peter Librič, 1943; Ferd. Kravanja, 1944; Dominik Jerše, 1945; Andrej Kine, 1946; Josip Mlekuš, 1947; Alojzija Deželak, 1948. Družtvo šteje 43 članov in 2 članice.

K družtvu št. 49 v Winterquarters, Utah: Ana Pangerl, 1949; Juština Zupančič, 1950; Antonija Gajšek, 1951; Ivana Demšar, 1952. Družtvo šteje 16 članic.

K družtvu št. 50 v Milwaukee, Wis.: Marija Hudal, 1953; Frančiška Kalan, 1954; Marija Fedran, 1955; Helena Pinoza, 1956. Družtvo šteje 17 članic.

K družtvu št. 51 v Ravensdale, Wash.: Jakob Štiglic, 1957. — Družtvo šteje 15 članov.

K družtvu št. 53 v La Salle, Ill.: Josip Novak, 1958; Franc Kožel, 1959. Družtvo šteje 14 članov.

K družtvu št. 54 v Ely, Minn.: Mihael Brotany, 1960. Družtvo šteje 14 članov.

K družtvu št. 56 v Rock Springs, Wyo.: Valentin Bogataj, 1961; Nik Pustovrh, 1962. Družtvo šteje 17 članov.

K družtvu št. 57 v Barton, Ohio: Franc Lopuh, 1963. Družtvo šteje 8 članov.

K družtvu št. 59 v Conemaugh, Pa.: Matija Šergan, 1964; Antonija Planinšek, 1965. Družtvo šteje 12 članov in 1 članico.

K družtvu št. 60 v Pueblo, Colo.: Franc Okoren, 1966. Družtvo šteje 13 članov.

K družtvu št. 61 v Barberton, O.: Blaž Drobnič, 1967. Družtvo šteje 13 članov.

K družtvu št. 62 v Lorain, O.: Luka Udovič, 1968; Ivan Dougan, 1969. Družtvo šteje 16 članov.

K družtvu št. 63 v Sheboygan, Wis.: Alojz Šklander, 1970; Matija Štefančič, 1971; Ivan Sebanc, 1972; Franc Turk, 1973. — Družtvo šteje 20 članov.

K družtvu št. 64 v St. Michael, Pa.: Florjan Krančec, Cecilija Podgorc, 1975. Družtvo šteje 18 članov in 3 članice.

K družtvu št. 66 v Superior, Wyo.: Ivan Plahutnik, 1976; Bernard Mihelič, 1977; Anton Krašovic, 1978; Josip Klopčus, 1979. Družtvo šteje 17 članov.

K družtvu št. 67 v Johnston City, Ill.: Alfonz Pleše, 1980. — Družtvo šteje 15 članov.

K družtvu št. 71 v Marianna, Pa.: Ivan Nastran, 1981; Franc Primožič, 1982; Franc Mišjak, 1983; Anton Jurca, 1984. Družtvo šteje 15 članov.

PRESTOPILI ČLANI

Od družtva št. 2 v Claridge, Pa., k družtvu št. 33 v Livingston, Ill.: Anton Šajn, 726; Ivan Planinšek, 294; k družtvu št. 36 v Springfield, Il. Prvo družtvo šteje 71, drugo 23 in tretje 22 čl.

Od družtva št. 6 v Winterquarters, Utah, k družtvu št. 52 v Somerset, Colo.: F. Smrkol, 307; M. Moneta, 936 in F. Vidergar, 630 k družtvu št. 43 v La Salle, Ill. Prvo družtvo šteje 55, drugo 22 in tretje 15 članov.

Od družtva št. 5 v Darragh, Pa., k družtvu št. 44 v Virden, Ill.: David Paisoli, 132; Franc Božič, 917 k družtvu št. 13 v Witt, Ill. Prvo družtvo šteje 35, drugo 45 in tretje 26 članov.

Od družtva št. 12 v Sublet, Wyo., k družtvu št. 33 v Livingston, Ill.: Blaž Bozovičar, 185. Prvo družtvo šteje 40 in drugo 24 članov.

Od družtva št. 14 v Yale, Kans., k družtvu št. 35 v Franklin, Kans.: Josip Pečnik, 533. Prvo družtvo šteje 40 in drugo 24 članov.

Od družtva št. 28 v Madison, Ill., k družtvu št. 67 v Johnston City, Ill: Anton Pleše ml., 616. Prvo družtvo šteje 19 in drugo 21 članov.

Od družtva št. 30 v Bishop, Pa., k družtvu št. 16 v Clinton, Ind.: Josip Bizjak, 688. Prvo družtvo šteje 32 in drugo 34 članov in 2 članice.

Od družtva št. 32 v Wenona, Ill., k družtvu št. 44 v Virden, Ill.: Anton Hrvatin, 763. Prvo družtvo šteje 11 in drugo 46 članov.

Od družtva št. 35 v Franklin, Kans., k družtvu št. 12 v Sublet, Wyo.: Jurij Forštner, 803. Prvo družtvo šteje 23 in drugo 41 članov in 4 članice.

Od družtva št. 37 v Lowber, Pa., k družtvu št. 71 v Marianna, Pa.: Franc Sedminek, 884. Prvo družtvo šteje 28 in drugo 16 čl.

Od družtva št. 38 v Jenny Lind, Ark., k družtvu št. 43 v High Bridge, Iowa: Ivan Slaper, 860. Prvo družtvo šteje 24 članov in 1 članico in drugo 20 članov.

Od družtva št. 55 v Broughton, Pa., k družtvu št. 15 v Granville, Ill.: Rok Drolc, 422. Prvo družtvo šteje 57 in drugo 21 čl.

POTUJOČI ČLANI.

Od družtva št. 1 Chicago, Ill.: Franc Kic, 516.

Od družtva št. 2 v Claridge, Pa.: L. Jeras, 48; Josip Baloh, 625; Franc Zajec, 1005.

Od družtva št. 4 v Black Diamond, Wash.: Franc Podlinšek, 632; Josip Majk, 1011.

Od družtva št. 5 v Darragh, Pa.: Ivan Delabjanka, 200.

Od družtva št. 8 v McGuire, Colo.: Ivan Ravnikar, 742; Josip Codar, 186; Lovrenc Pegon, 183; Anton Šubic, 1676.

Od družtva št. 21 v Naylor, Mo.: Florjan Rihtar, 1697; Franc Masel, 509.

Od družtva št. 33 v Livingston, Ill.: Anton Tomažič, 784.

Od družtva št. 37 v Lowber, Pa.: S. Kuznik, 1031.

SUSPENDIRANI ČLANI ZOPET SPREJETI.

K družtvu št. 16 v Clinton, Ind.: Viktor Zupančič, 428 in Ivan Mufler, 446.

K družtvu št. 21 v Naylor, Mo.: Alojz Cimerman, 512.

SUSPENDIRANI ČLANI.

Od družtva št. 4 v Black Diamond, Wash.: Jakob Pečnik, 634.

Od družtva št. 6 v Winterquarters, Utah: Ivan Blažič, 156; Ivan Barlič, 1145.

Od družtva št. 12 v Sublet, Wyo.: Anton Kvasny, 747; Jury Justin, 1090.

Od družtva št. 18 v Girard, Ohio: Evgen Mikuš, 477.

Od družtva št. 20 v Cleveland, O.: Jakob Hočevar, 500; Ignac Longar, 651; Alojz Turk, 1169; Josip Kvas, 1423; Franc Pavlič, 1519.

Od družtva št. 27 v Forest City, Pa.: Franc Pograjc, 1825.

Od družtva št. 30 v Bishop, Pa.: Franc Pintar, 929; Luka Strah, 1600.

Od družtva št. 52 v Somerset, Colo.: Vinko Kotar, 1288.

Od družtva št. 54 v Ely, Minn.: V. Lužajc, 1450; Andrej Banič, 1315.

Od družtva št. 69 v Brewster, Ohio: Andrej Arko, 1774; Peter Klikovič, 1775.

ODSTOPILI ČLANI.

Od družtva št. 1 v Chicago, Ill.: Peter Gešel, 28. Družtvo šteje 35 članov.

Od družtva št. 18 v Girard, O.: Josip Malovič, 536 in Rudolf Bricelnik, 757. Družtvo šteje 16 članov in 3 članice.

ČRTANI ČLANI.

Od družtva št. 4 v Black Diamond, Wash.: Ivan Kremžer, 92. Družtvo šteje 64 članov.

Od družtva št. 10 v Moon Run, Pa.: Jakob Mahovne, 246. — Družtvo šteje 37 članov.

Od družtva št. 17 v Aurora, Minn.: Ivan Petrič, 469, Franc Betoni, 1240. Družtvo šteje 22 članov.

Od družtva št. 19 v So. Chicago, Ill.: A. Messe, 1165 in Anton Debelak, 1417. Družtvo šteje 29 članov.

Od družtva št. 24 v Miwaukee, Wis.: Franc Dobnik, 1597. — Družtvo šteje 30 članov.

Od družtva št. 37 v Lowber, Pa.: Ivan Drab, 833. Družtvo šteje 27 članov.

Od družtva št. 55 v Broughton, Pa.: Franc Oblak, 42. Družtvo šteje 45 članov in 1 članico.

NOVOLETNI POZDRAV.

Nimamo nejednega povoda, da bi se pritožili. Obratno, s veseljem vstopili smo v novo leto, koliko blaži nas vednost, da v preteklem letu 1910 se je naša cvetoča S. S. P. Zveza za 900 novih članov pomnožila, sicer večino mladih in zdravih mož in žen, a uverjeni smo, da število članov bilo je pričakovati mnogo višje Pričakovati je pa, da se bode novi glavni odbor potrudil toliko, da se bode v tekočim letu število članov podvojilo.

Vsak brat in sestra naj deluje na to, da privede enega člana ali članico v svoje družtvo kar bode značilo podvojno število članov naši dični S. S. P. Zvezi. Vsem družtvam vrle Zveze želim iz srca, da bi se nam posrečilo k povzdigi do mravnega cilja.

Cenjenim bratom in sestram priporočam novega glav. tajnika, da mu vestno spolnujete vse dolžnosti ter poročate natančno, da mu bode mogoče po nalogi konvencije točno uredovati ter vsakemu bratu in sestri vstreči glasom pravil.

H koncu pozdravljam vse brate in sestre ter izrekam zahvalo za naklonjenost za časa mojega uradovanja v S. S. P. Zvezi.

JOS. IVANŠEK, bivši glav. tajnik.

Slovensko Zdravišče

V NEW YORKU

glavni zdravnik in ravnatelj

Dr. J. E. THOMPSON

POZOR! SLOVENCI, POZOR!

Neovrgljiva resnica je, da je le isti zdravnik najbolši, kateri se ne hvali sam, temveč katerega hvali narod. Ravnatelja od Slovenskega zdravišča hvalijo tudi naši rojaki, izmed katerih nam ravnokar en rojak javlja, kateri je bil bolan 2 leta in ga nisu drugi zdravniki mogli ozdraviti.

Zahvalno pismo Dr. Thompsonu

Cenjeni zdravnik!

Prosim Vas da mi ne zamerite, ker tako dolgo nisem pisal. Naznanjam Vam, da sem sedaj popolnoma zdrav, se dobro počutim in delam vsaki dan. Prav lepo se Vam zahvaljujem za Vaš trud pri zdravljenju; jaz sem že mislil, da ni zdravnika, kateri bi me mogel ozdraviti. Kot sem se slednjič obrnil še do Vas, ste me pa popolnoma ozdravili. Povsod Vas bodem priporočal in pohvalil kako se prizadevate, da ozdravite vsakega, ki se Vam zateče.

Končno se Vam še enkrat zahvaljujem za to, ko ste tolko potrudili, da ste me ozdraveli. Če bom še kedaj pomoči potreboval, prosim, da mi boste še pomagali.

Vas lepo pozdravim,

John Suhorepetz, 514 N. 9th Street
SHEBOYGAN, Wis.

ROJAKI! Ne dajte se toraj nadalje motiti od kakih sumljivih kompanij ali lažnih zdravnikov, temveč idite ali pišite v slučaju bolezni le na to zdravišče, kjer bodete sigurno najbolše postreženi.

Pisma pišite v materinskom jeziku ter ih naslavijajte edino le na sledeči naslov:
"SLOVENSKO ZDRAVIŠČE"

DR. J. E. THOMPSON

342 West 27th St. **New York, N. Y.**

Uradne ure so: Ob delavnikih od 1 do 4 ure popol, V nedeljo od 11 do 2 ure popoludan.

NOVO pristnih **MI VAS SEZNAMIMO Z 23 KAMNOV NOVO** vsebujočo uro

Pravo zlato, ali z zlatom prevlečeno. Mi moramo prodati prvič 10,000 naših 23 pristnih kamnov vsebujočih "Accuratus" ur in sicer samo za **$5.75 komad!** Te vrste ure so jako pravne in pokrovi so z najboljšimi slikami preskrbljeni **"gold filled"**. Posebno so te ure poznane po svoji trdno Radi jih kupujejo ljudje ki se vozijo in ki opravljajo bolj te dela. Mi te ure in niso samo dobre in trdne, ampak tudi krasne in se bodo vaši prijatelji čuk ko jim poveste ceno, za katero ste jo kupili. Če torej rab dobro in pripravno žepno uro, sedaj je čas da kupite. In ko kupite kako drugo, premislite. **garantiramo za 20 l**

Če pošljete nam vaš slov, kar vas stane 1 cent, Vam pošljemo uro na og Če pa uro kupite, vas stane brez poštnine **$5.75,** Če jo pa marate — jo ni potreba kupiti in uro pošljite na naše stroške nazaj. **Mi reskiramo vse.** I žica pri vsaki uri. Pišite na naslov:

EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 505, CHICAGO, ILL., U. S.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

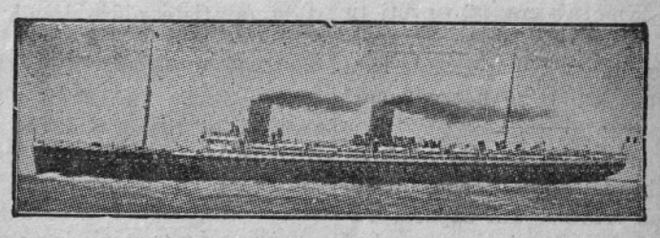

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi

La Provence	30.000 HP	**La Lorraine**	22.000
La Savoie	22.000 HP	**La Touraine**	20.000

Chicago, nov parnik.....9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parni družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jed

Pristanišče 57 North River vznožje 15th St., New York C

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na **71 Dearborn St. Chicago, Ill.**

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO ILL.

Največja slovenska lekarna v Chicagu

Velikanska zaloga koreninic, zelišč in že izdelanih zdravil, medtem tudi Severova, Trinerjeva in Richterjeva. Kadar iščete pomoči, tak at pridite v našo lekarno, kjer ordinirajo samo slovanski zdravniki.

Pri nas se nahaja poštni oddelek, direkno pošiljamo torej denar popošti v domovino. Poslujemo vsak dan do 9 ure zvečer. Pri nas obrestujemo naložen denar po 3 proc. na leto.

Pridite in prepričajte se

C. G. FOUČEK

že 25 let v tej trgovini na istem prostoru

1801 Center Ave. vogal 18. St nasproti Narodn Dvorani v Chicagu Ill.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

ublished by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription $2.00 per year.
Advertisements on agreement

rvi svobodomiselni list za slovenski narod v Ameriki.

GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
— in velja —
A AMERIKO:
Za celo leto.....$2.00
za pol leta.....$1.00
A EVROPO:
Za celo leto.....$2.50
za pol leta.....$1.25

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
18 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi ARI naslov.

231

John D. je dobil v dividenah — $280,000,000 . . .

Ker slavni najditelj severnega a, dr. Cook v svoji domovini nogo ne velja, se lahko prišteı za voljo tega — profetom.

Politika, pravijo nekteri, je nazan kšeft. Mi pa poznamo ljuki se niso nikoli s politiko peli, pa tudi niso posebno čisti.

Stvari, ki so se pred božičnimi azniki prodajale po $1.00 — se ı sedaj lahko kupi za 25c in še ınj. Kako je to mogoče?

V Kansas City so bili mestni nji na božično noč na poseben čin pogoščeni. Vse kaže, da nih ljudi tam ne poznajo.

Najnovejši ukaz pri ženski mo- je, da bodo nosile na mesto odnjih kikelj, spodnje hlače. predek civilizacije se kaže po- od.

Portugalska republika se bi la konstruirala po naši. Če bi gli svetovati, bi takoj danes misel ovrgla in se rajši ozrla Švico.

Kinezarji pravijo, da je revo- ija najboljše sredstvo proti ti- om, kapitalističnim piratom mogočnim trustom, ostane nam rašanje, zakaj jo ne začnemo?

Sharon, Pa., je neki gladnež, je ukradel košček kruh, bil oben na trideset dni zapora. Tabo imel mož saj en mesec kaj i. —

Tennessee je nek sodnik ot- il nekega "tatu", ki je ukra- 8 centov v devet mesečnc je- V Chicagi je in še krade mest- trust na leto $9,000,000 samo vodi, pa se mu nič ne zgodi.

ementni trust se je za božič ganiziral" in tudi J. P. Morje delničar. Če bo stavbni ma- al v prihodnjosti "kontroli- ", — s tem je vkup tudi jeklerust — od istih ljudi — so jim oni zagotovljeni.

Chicagi so kapitalisti nalozıven mesta živečim ljudem 10 no ulično vožnjo. Ko je neki vec vprašal kondukterja, zazahteva dva nikelna, je zadodgovoril: enga za vožnjo — za kapitaliste!

ok je dobil za "odkritje" sega tečaja $120.000 in $4000 osebej, ker je spisal svoje je doživljaje" in jih dal nelistu za natisniti. To nam , da se poštenim potom ne a živeti.

Scranton, Pa., je neki rimskodiški duhovnik na prižnici azil svoje veselje", da so Akanci prepustili vse nevarno Slovakom, Italianom in O- , češ, če one pomori, mi ni mar, ker niso "naši". Res, a je krščanska ljubezen do ega, tega moža.

t se iz Clevelanda poroča, je efeller podaril za božič svo- kuharicama vsaki predpas- á 40 centov. Obe deklice so ob velikodušnem darilu tako e, da so predpasnika raztrna majhne koščke i gotovo l da vsak posamezen košček hijo in porazdele na svoje vce.

V NOVEM LETU.

Vse, kar smo prejeli v letu 1910, hočemo vsaj začasno pozabiti in se raje ozreti malo v prihodnjost. Človek ne ve, kaj ga čaka jutri, tudi z nami je tako.

Ves svet gleda, da si zboljša svoje stanje; narodi med seboj tekmujejo, kdo bi drugega prekosil in s tem odnesel za se in svoj narod, dobiček.

Mi Slovenci pa nimamo z nikomur tekmovati, ker smo delavskega stanu, torej obstoja naša tekma v nečem drugem.

Cilj slovenskega delavca mora biti, da prej ko mogoče postane sam svoj; da se otrese vsakoršnega vpliva, da začne trezno misliti in delati le to, kar mu svetuje lastno srce in kar bo za njega najboljše.

Tudi v novi domovini, se nam, delavcem, ne postelja z rožicami; tudi v novi domovini se v vsej njeni obširnosti in širokosti raztega lumparija, izrabljanja in zopet lumparija. Človek, delavec, takoj sprevidi, da se slabih razmer ne manjka nikoder in da bodo te slabe razmere obstojale še toliko časa, dokler jih samo delavstvo ne bo vrglo ob tla. Ta dežela se je imenovala nekdaj, nekdaj pravimo: delavska dežela. Vse je bilo odvisno delavstva; delavec je nekdaj nosil v tej deželi glavo po konci in vsakemu odločno gledal v obraz.

Najlepšo svojo periodo, je ta dežela vžila pod delavcem, ko je delavel prišel do veljave in to, za kar je delal, bil tudi po pravici poplačan. V neki stari knjigi popisuje nek nemški naseljenec, da se mu je zdela dežela, v katero se je vozil 60 dni, kot obljubljena dežela in ob tem spominu je lahko pozabil na vse trpljenje in težave potovanja. Po sto letih od tistega časa, ko je Nemec to zapisal, je veljalo še isto dobro ime sedajni naši novi domovini. Obljubljena dežela! Delavska dežela! Kako je bilo to prijetno za slišati in ni čuda, da so si milioni ljudi oprtili rame in šli s trebuhom, za kruhom, v svobodno, obljubljeno, delavsko deželo.

Koliko je pa nam še sedaj ostalo od tiste obljubljene, svobodne, delavske dežele, ni težko povedati. V resnici, tistih časti in drugih starih tiranskih običajev nam ni potreba izvrševati, toda delavec je vendar vsak razočaran, ko prime v tej deželi medu in mleka, prvič za kako delo. Od tovarišev še v stari domovini je bral poročila, po katerih si je predstavljal to deželo, kot kraj, kjer za svoje žulje dobi tudi primerno plačo, in kjer se lahko vsak dan trikrat do sitega na jé. Lepo stoje taki stavki v amerikanskih pismih, malo slabše pa je, vse te darove okusiti. Danes je z delavskim stanom tudi v Ameriki prav slaba. Naseljevanje je vedno večje, pridnih rok preveč, pripravnega, zdravega dela pa ni za dobiti. Namesto malega delodajalca so velikanske trustove tovarne in delavec ne sme zahtevati plače katera mu gre, temveč se mora vpogniti sistemu. Posebno na Inozemce se kaj malo ozirajo ti nečloveški pirati in hlapci milionarjev. Delavske moči se kupujejo kot sužnje na trgu; še na zobe se jim bo kmalu gledalo. Ker Slovenci v Ameriki niso v večini rokodelci, temveč delavci, priprosti delavci, ne preostaja mu drugega, kot prijeti za to, kar mu nanese prilika. Pri tem mu kaj hitro mine vse tisto o povišanju plače in manjšemu delavnemu času. Ko pa on zapusti tisto delo, stopi drugi na njegovo mesto in tako se ponavlja in se bo ponavljalo, dokler se ne bo delavstvo začelo boriti za vse zgubljene pravice.

Slovenski narod je umen narod. Lahko trdimo, da Slovenci prej spreglemo, kot drugi narodi. 80 odstotkov Slovencev je v Ameriki, kateri vsi imajo na misli eno in vedno eno reč: kako se otresti neznosnega jarma, dihati svobodno in zahtevati za svoje delo plačilo, katero mu gre.

Prej ko se bo pa to doseglo, bo potreba novega boja, novih žuljev in še marsikaj znoja se prelije za kapitaliste in ves današnji krivični sistem.

Stopamo v novo leto, a naši upi niso globoki in naše želje ne previsoke. Želimo pa, da bi delavci slovenskega jezika začeli hoditi po drugi poti; ne po proti navzdol, temveč po cesti navzgor!

NADŠKOFIJSKI SVETOVALEC.

Amerikanski Slovenec poroča, da je Slovenec, Rev. John Kranjec, župnik v South Chicagi postal škofijski svetovalec. To novico je prinesel debelo natiskano, ker v tem odlikovanju ene osebe, vidi omenjeni list nekaj velikega in za slovenski proletariat v Ameriki, dragocenega. Koliko pa imamo Slovenci v resnici od tega, če je postal naš rojak nadškofijski svetovalec, si vsak sam lahko predstavlja, vendar tu par besed, da ne bo tistega čestitanja in drugih temu podobnih navadnih reči.

V deželi, kot je Amerika, mora človek vse rad pričakovati, samo tiste "višje časti" naj gleda, da se otrese in kolikor možno ogiblje. Konstitucija naše nove domovine je sestavljena po tako demokraških, svobodomiselnih idejah, da se čudimo, ko rimski klerikalizem tako razširja svoja črna krila po njenih prebivalcih.

Ustava Amerike prepoveduje vsako češčenje in tista odlikovanja in rede celo prepoveduje nositi, ali jih sprejemati. Nadškofijskih svetovalcev je v Ameriki in po celem svetu toliko, da si kar predstavljati ne moremo, zakaj bi nas veselilo, če je še ena oseba prišla do te "časti".

V tej deželi dolarskega mamona vsak narod hlepi po — dolarju in izobrazbi in pusti vse tiste rimske časti v stari suknji. Koliko bi bila tudi ta dežela drugačna, če bi ljudje živeli od časti in iskali kruha pri častihlepnih ljudeh, si je lahko predstavljati. Vprašali bi se, koliko Slovencev in drugega naroda bi prišlo v to deželo, če bi se prejemale časti, namesto dobrega zaslužka. O, da, farji so prvi, ki bi bili prvi za to, da se ta dežela otrese demokratizma; da ta nova domovina toliko preganjanih, vzame na svoje rame rimsko farizejstvo; da bi deželo vladali jezuitje in se pri tem gostili kot "božji" patri Čestohovski. O, marsikaj še nima duhovščina v tej deželi; še marsikaj ji stoji naproti, a kdo nam bo pa oporekal, da se i v Ameriki širi z vso hitrostjo ravno rimsko katoliška duhovščina, njen upliv in da so že uradniki na visokih mestih, rimokatoliki. To nevemo samo mi, temveč to spoznajo že danes v Washingtonu debeli gospodje, kateri jim gredo tudi najbolj na roko in so vedno "pokorni sluge sv. očeta". Da, sam papež je izrazil svoje veselje, nad svojimi ameriškimi rimskimi hlapci, ker tako vestno (?) opravljajo svoje delo, ki bo obrodilo še obilo sadu! Ker smo pa mi Slovenci že enkrat ta sad poskušali, nam papeževo zagotovilo mora posebno tekniti.

Toda tudi duhovščina se loči po narodnosti, če prav zatrjujejo ti božji namestniki, da Kristus ni gledal na narodnost. Vzemi n. pr. Amerikanca kot rimsko kat. duhovnika; on ti ostane še vedno nekoliko Amerikanca, zraven sluge "sv. očeta". Vzemimo pa na tehtnico Slovenca, kot duhovnika rim. kat. cerkve. Ta, zadnji, je s tem, da je postal hlapec Petrov, za večno se tudi odpovedal "Slovencu". Znano je, da je neki ljubljanski višji gymnazijski katehet in papežev svetovalec rekel za vse dijake in druge Slovence pomenljive besede: "Če bi se šlo, naj slovenski narod zgubi svoj jezik, ali svojo "sveto" rimsko katoliško cerkev, bi bil prvi za to, da zgubi svoj jezik, in da se ohrani svoji veri."

Tako jasno, a karakteristično za ves slovenski narod, se je izrazil papežev svetovalec, torej človek, ki je dosegel že visoko čast in bi bil s tem, kar je že naredil v prospeh Rima, lahko z zadnjo izjavo tiho; toda ne, za nas je še boljše, da tudi ti kajoni včasi obrnejo svojo kožo, kot je v resnici.

Slovenska duhovščina torej za rimsko kat. vero proda, če potreba, tudi danes naše svete narodne svetinje in eno največjih — našo slovensko govorico!! — —

Narod! če si še v resnici Narod, zdrami se vendar že enkrat z svojega spanja in deluj z nami za pogin te, slovenskemu narodu tako pogubne črne vojske!

Pa še nismo gotovi! Preobrnimo sedaj nato "nadškofijskega svetovalca" na drugo stran, da tudi o njej kaj poročamo.

Slovenci v Chicagi imajo v svoji sredi rojaka, ki je nadškofijski svetovalec. Nam more kdo povedat, koliko je to: biti Slovenec in zraven še nadškofijski svetovalec? Ker je ta čast po mnenju lista iz Jolieta tako visoka, nam more tudi kdo povedati, kakšne koristi je te za Slovence v Illinois.

V naših očeh je to prazen nič, za to, ker biti nadškofijski svetovalec, to je dobro, a za slovensko ljudstvo to nima nobenega pomena in še manj, kake koristi. Dandanes narodi le gledajo na svojo korist. Od te "visoke časti" pa nimamo Slovenci vsi skup nič; izvzet seveda, odlikovanec.

Časi so minuli, ko se je Slovence z takimi "presenečenji" elektrizovalo in delalo še bolj neumne kot so bili v resnici.

Ker pa vemo, da milost Quigley tudi nekaj premore, se obračamo tem potom na našega rojaka, sedaj s častjo pokritega nadškofijskega svetovalca, da na svetuje milosti, da Slovenci v Chicagi rabijo mnogo, zelo mnogo, kaj, to bo morebiti nadškofijski svetovalec, ne da bi zapisali, uganil sam. Nadalje imamo še druge luknje in potrebe in če moč škofa sega čez meje države Illinois, naj ga novo pečeni nadškofijski svetovalec, naš rojak tudi spomne, Westmoreland okraja in po celej Ameriki živečih slovenskih vdov in sirot. In če bi se nasvet obnesel, bi si želeli potem vsaj v vsaki državi Zjed. držav, po enega nadškofijskega svetovalca — rojaka. Čestitk pa nam je za danes zmanjkalo. —

ZVEST NAROČNIK.

List, kot je Glas Svobode, potrebuje dobrih naročnikov, ki redno plačajo svojo naročnino in ne, da samo plačajo in se naroče na list, temveč da ga tudi razširjajo in priporočajo svojim prijateljem, sorodnikom, znancem in sotovarišem pri delu.

S tem je več storjeno za list, kot nevemo kaj. Vsak časopis gleda, da si pridobi čim največ naročnikov, dobrih zastopnikov in dobrih dopisovalcev. Vsak ima svoj okus; a večina slovenskega delavstva danes v Ameriki najbolj čisla ravno naš list; saj je pa tudi Glas Svobode pravo delavsko glasilo, kjer so delavski interesi zastopani in kjer je vse delo v prid slovenskemu delavstvu. Vendar pa naš list še ni do danes našel popolnoma trdih tal med slovenskim proletariatom v Ameriki. Naročniki drugih listov vse drugače agitirajo za svoje liste in ne pozabijo nobene prilike, da se ne bi okoristili in agitirali za svoj list. To malomarnost čutimo že par mesecev od naših naročnikov. Gotovo nam ni to v povračilo za naš trud. Seveda imama tudi naš list agitatorje in podpiratelje, a par ljudi ne more odpraviti tistega, kot bi to storilo sto ljudi. Drugi listi imajo svoje ljudi razvrščene na vsakem vogalu. Tudi na prižnici in v spovednici ne pozabijo svojega lista in delajo zanj na vse pretege, ker se za nje bojuje. Za katerega se pa Gl. Sv. bojuje? Za ljudi, ki se boje dela in izrabljajo ljudstvo v svoje koristolovske namene, ali za ljudi, ki si v potu svojega obraza služijo kruh? Na to vprašanje ve vsak naročnik in čitatelj lista Gl. Sv. sam odgovoriti.

Človek pride vsak dan z različnimi ljudmi v dotiko. Pogovor se recimo obrne na kaka delavska, cerkvena ali politična vprašanja. Če je kdo naših naročnikov ob taki priliki navzoč, naj mu bo prva in sveta naloga, da naglaša svoj list, svoje glasilo, ga stavi v odspredje in skuša naj tovariše pridobiti za to, da bi se začeli zanimati za list. Drugi ali tretji dan po tistem pogovoru bi prišli recimo zopet skupaj in tu naj mirno naročnik prinese pogovor zopet na stvar o časopisih in zraven tudi ima pri sebi zadnjo izdajo lista in če je kaj bolj krepkega, se pa prebere in videl bo mož, da namera ne bo zastonj; kajti dobi se še stotine ljudi, slovenskih delavcev, ki bi radi dobili v roke pravi list in morebiti bi jim ravno naš list najbolj ugajal. Mi smo prepričani, da, če bi se naši naročniki vsaj malo držali, ali držati hoteli po zgoraj napisanih besedah, uspeh se bi pokazal že v enem mesecu.

Vsak list gleda, da se razširi in postane vedno bolj popularičen. Nobeden nam ne more prepovedati te upravičene želje.

Koliko pisem dobimo, kedaj se bo začel izdajati dvakrat na teden. Mi bi pa ravno tako lahko vprašali, kedaj se bo začelo za delavski list Glas Svobode bolj delovati in agitirati. Vi nam, mi Vam; saj pa tudi drugače ni mogoče; in tako dolgo, dokler se to ne zgodi, tako dolgo bo ostal še vedno tednik.

Da pa tudi nam sije malo več upa za prihodnjost, kot ga je videti v zgorajšnjih stavkih, naj Vam pove pismo, ki ga je prejelo uprava. Človek ne bi verjel, da je taka požrtovalnost, zvestoba, mogoča od kakega priprostega slovenskega delavca, ki že sedem let leži v postelji, a ki še vedno z veseljem prebira naš list. Tu par stavkov rojaka A. R.

"Pošljem vam zopet naročnino za leto 1911; oprostite, da sem se malo zakasnil; drugič se to več ne pripeti. Že šesto leto se kruta usoda maščuje nad mano. Moje trpljenje je hujše od Kristusovega, a jaz potrpim in to trpljenje mi lajša še tovariš — list Glas Svobode, na katerega sem naročen od početka in kadar mi smrt zatisne oči, takrat poteče tudi moja naročnina. Da ste. . ." itd.

Te besede rojaka, trpina nas navdajajo z veseljem.

Še kaj več takih zvestih naročnikov!

KAKO SE LJUDEM GODI, ČE VLADAJO SVET KAPITALISTI.

Kdo je odgovoren za človeško voljo, ki tako različno spremlja gospodarski razvoj vsega sveta, je težko odgovoriti, vendar se najde v veliki večini ljudskega mišljenja: da je vse odvisno od človeške volje. Ali s drugimi besedami: da si ljudstvo samo, po svoji lastni volji diktira gospodarsko stanje sveta. Tako je namreč vsaj največ ljudi mnenja, naglasajoč še stari pregovor: "Vsak je svoje sreče kovač." V resnici stoji pa stvar ravno na robe. Ljudje niso gospodje svoje usode, temveč ravno nasprotno; oni so odvisni od zadnje; da, nekaterikrat so lahka žoga, s katero se igra usoda in jo meče tja in sem. To ve že vsak cenj. bralcev iz svojega lastnega življenja. Koliko pa je na svetu ljudi, ki so svojega življenja gospodje; ki narekujejo pota usodi, ki žive po svoji lastni vloji? Takih ljudi je prav malo, ali jih pa sploh ni. — Vsak človek je odvisen najsibo od kakršnekoli stvari; vsak mora svojo usodo tako prenašati, kot mu se naloži. Še bolj se pa ta resnica pokaže, če pogledamo svet od gospodarske strani in to v velikem.

Če prihodnje poletje žitna polja ob Mississippi dolini ne obrode dobro in če se isto zgodi žitnim poljam ob Donavi in Krimu in drugod po Rusiji, zgube vele trgovci v Berlinu, Petrogradu in Chicagi skoro polovico dobička in tudi — svojega premoženja. To je slučaj, ki se je že dostikrat pripetil in kateri pride še na vrsto. Če se pa zgodi gori omenjena slaba žetev, polovico delavcev zgubi delo in čaka jih glad in pomanjkanje; nihče si ni torej od teh zvest svoje prihodnjosti. To vse kaže, da se svet, velik kapital, z ljudstvom, delavstvom igra. Še ena taka primera. Ko je leta 1861 v Zjed. državah izbruhnila vojna ki je trajala dolga in grozna štiri leta, je bilo na jugu ne mogoče pridelati kaj surove bombaževine, ki se je v Ameriki producirala in pošiljala v sorodno Anglijo, kjer so surovo blago obdelali in razpošiljali po celem svetu in kjer je kapital naredil letno milione dobička. Ko je pa vojska tu le trajalo, in ker angleški tvorničarji le niso dobili surovega blaga iz Amerike — so morali tovarne na Angleškem zapreti in en dan je bilo odslovljenih od dela 250,000 delavcev in delavk. 160.000 delavcev je bilo popolnoma brez kruha in strehe. Kar jih je pa še delalo — so na svojem zaslužku zgubili tretino in za par centov na dan prodajali radi svoje moči kapitalu.

Glad, ki je takrat vladal na Angleškem, je še sedaj nekaterim v spominu in še danes se preživeči z grozo spominjajo na one hude čase. Kaj pa jim je bilo tudi za storiti. Kaj so mogli ubogi tkalci narediti zoper ameriško meščansko vojno? Kako bi oni lahko ustavili bitko? Na noben način.

Pa vojska je imela še večje posledice kot samo to, da je 250,.000 ljudi po krivici stradalo. Angleška vlada si je hotela opomoči in najti kruha za svoje delavce. Angleški kapitalisti so si skušali od druge strani sveta pridobiti volne in bombaža. V angleški Indiji so pokončali na milje dolge rižove plantaže in zasejali — bombaževino. Prebivalcem Indije je pa glavna hrana riž, in ker je tam kjer je prej rasel riž, rasla sedaj bombaževina, jim je zmanjkalo jesti; v deželi je zavladala grozna lakota in milione Indov je za lakoto umrlo.

Tako so stale v resnici takrat stvari; današnje se pa mnogo ne razločujejo: Kar je Anglež pokupil na Kranjskem v bursko-angleški vojski seno, od tistega časa na Kranjskem sena primanjkuje in je drago. Dobiček, ki so ga takrat prodajalci sprejeli, ga sedaj drago poplačujejo nazaj. Ja, ko bi se stvari v naprej vedele!

Kako daleč so kateri narodi od drugega oddaljeni, a so eni ali drugi odvisni od enega. Nekdo vedno nad nami vlada in mi smo igrače, ker pa so ti nekdo ravno kapitalisti celega sveta, zato se moramo nadejati vsaki dan prej kaj slabšega, kot dobrega. Oni drve le za svojim dobičkom, ko se bijejo za svoje interese, delavstva ne računajo. In ker so stvari skoro ravno take, kot jih mi pišemo, je s tem tista človeška volja dana ob vso veljavo.

Kapitalisti se pa morajo tudi tako poganjati za dobiček. Današnji svetovni red obstoji na tej podlagi in preteklo bo še precej umazane chikaške reke v Michigansko jezero, ko se stvari spreobrnejo. Vse tisto kapitalistično vrvrenje za profitom, vsak obzir na človeštvo, vsa izguba človeskega srca, ni za voljo tega izginila iz njih človeškega telesa, ne, temveč za to, ker so otroci, kot vsi drugi ljudje, otroci in produkt sistema.

Zato ne smemo vedno misliti, da ljudska volja vlada svet. Vse današnje žalostno delavsko vprašanje, vsi razlogi do tega stanja so za iskati v položaju v katerem mi sedaj živimo, namreč v naši kapitalistični gospodarski revoluciji.

Portugalski menihi, ki so vsled revolucije morali zapustiti deželo izstradani, goli in bedni, kakor je zatrjeval pobožni "Slovenec", so morali dobiti nenadne pomoči iz samih nebes. Uboge preganjane reve, ki so bile nekaj časa še na slabšem kakor usmiljenja vredni jetnik v vatikanu, nahajajo zavetišča v tujini, razume se, da tudi v blaženi Avstriji. Ker imajo tam še vedno premalo kut, so jim taki odrešeniki dobro došli, naj že prihajajo s Francoskega, iz Španije, ali pa s Portugalskega. Zato so v Avstriji patentirani patriotje. Doslej je znano, da so se portugalski menihi naselili po mnogih samostanih na Tirolskem. A to je le začasno. Ob vsej svoji krščanski skromnosti so namreč vendar rajši gospodarji na svojem, nego gosti pod tujo, če tudi bratovsko streho. Tako se poroča, da so nakupili znano kopališče Mittewald na Koroškem od baronice Langove, v Grižah pri Bolcanu pa veliko zemlje za stavbo posebnega samostana. V Saleburgu so se že skoraj pogodili za nakup neke večje posesti. Da se mislijo portugalske nune naseliti tudi v Ljubljani, se je že tudi poročalo. Kadar jih bo pa na Kranjskem toliko, kolikor jih je bilo na Portugalskem, se jih bo tudi slovensko ljudstvo naveličalo. Brez bridkih izkušenj se mu itak ne odpro oči. Zanimivo pa je, da imajo te dame in gentlemani, ki so morali baje goli in bosi bežati s Portugalskega, naenkrat toliko denarja, da kupujejo lahko graščine, zemljišča, kopališča, da snujejo industrijska podjetja, da bodo ždali likerje itd. To je pač tudi le po katoliški matematiki mogoče, da se združuje milionsko boagstvo s samostansko revščino. —

AKO ŠE NISTE, POŠLJITE NAROČNINO!

Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo

Ustanov. 21. nov. 1909 — Incorp. 15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.
TAJNIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.
BLAGAJNIK: Bartol Serjun, Box 6, Arona, Pa.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.
JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.
BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

Družtva in rojaki naj pisma pošiljajo tajniku; denar pa blagajniku in nikomur drugemu.

Novo izvoljeni družtveni uradniki družtva št. 1 v Darragh, Pa. Predsed. Anton Klančar, Arona, Pa.; taj. John Primožič, Darragh, Pa Box 140: blag. Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140

Družtvo št. 2 v Adamsburg, Pa.: Predsed. Štefan Flere, taj. Alojz Flere, blagj. John Flere. — Vsi v Adamsburg, Pa.

Družtvo št. 6 v Roslyn, Wash. ima svojo sejo vsako prvo nedeljo v mesecu.

Jos. Hauptman, gl. taj.

Novo sprejeti člani k družtvu št. 4 v Waukegan, Ill., Jos. Kucler, cert. št. 175. Družtvo šteje 23 članov.

K družtvu št. 7 v Livingston, Ill.: Louis Anbroš, 155, Ignac Renko 156, Frank Lebar 157, Anton Bizjak 158, Andrej Puch 159, Jos. Žalejek 160, Anton Žvedič, 161, Frank Panschitz 162, Ivan Maček 163, Valentin Spoetteng 164, Matija Gorenc 165, Henry Mitteregger 166, Max Pleterski 167, John Žabjek 168, John Zorko 171, John Repovš 170, Fr. Renko 171, Mike Strašitz 172, Viktor Palsenberger 173, Martin Golob 174. Družtvo šteje 45 čl.

Prestopli člani od dr. št. 1 v Darragh, Pa., k dr. št. 7 v Livingston, Ill.: Stefan Eržen, cert. št. 36; potujoči člani od dr. št. 1 v Darragh, Pa.: Paul Mahkovc, c. št. 11.

Od družtva št. 2 v Adamsburg, Pa.: Jos. Klaužar, c. št. 1

KMETIJSKE STVARI.

Naylor, Mo., 1. 1. 11.

V številki 52 Glas Svobode berem kritiko oziroma trdi se neresnica mojemu poročilu. Da bi se bralec osebno prepričal ali pa, kar sem pisal od mlekarstva temu ne, temveč kakor sploh učenjak iz knjig dobil svoje znanstvo ali pa pri bari, odločno trdi oni gospod, da je pretirano ali laž. Kjer ljudje splošno kateri nič ne razumijo le upijejo ni res, in da občinstvo samo sodi glede Thayer, Mo. in mlekarstva naj se cenjeni bralec obrne: J. Gibbons, Thayer, Mo., kateri prevzema smetano od kmetov in ta mu bode dal podatke, kedaj so se začeli ljudje ukvarjati v živino in koliko se pošlje smetane dandanes na trg. Ali pa naj piše učeni pisatelj k "The Frisco R. R. Co.", St. Louis, Mo. in zahteva izkaz dveh let izvoza smetane od postaje Thayer, Mo. in tu bode dobil, razvoj živinoreje in mlekarstva; tam bo dobil učeni mož podatke, da ne bo več javno trdil ni res, temveč se preje prepričal predno hoče dopisnika na laž postaviti. V Missouri Almanac za leto 1911 kateri je izdan po državi je sledeče: "In the German settlement of Oakton, they have established a sort of cooperative farming scheme. All the farmers bring in their dairy and poultry products and ship them in car lots. About 5000 lb. of butter is shipped every week by these farmers." To je nova industrija v tem kraju in vseh kmetov ni skupno 25. Kadar se bode mož vprašal od Thayer, dobil bo bolje podatke ali večje številke kakor od tega kraja.

Gosp. Brunschmid, ne da bi imel natančne informacije, namigava, da so nekega slovenskega farmerja tisočaki viseli v obupu v vzhodnem Missouri. Če bi bil Mr. Brunshmid pravičen, nikoli ne bi onega farmerja z mojo osebo skupaj tlačil, a da se namigavanju konec stori enkrat za vselej in podlej zlobnosti, si dovoljujem jaz bolj natanko onega farmerja opisati. J. Moranšek je prišel z Milwaukee, Wis. leta 1907 v Chicago k meni, da hoče kupiti farmo v Missouri. — Šel sem ž njim in on je zaaral 120 akrov farmo, 2½ milje od Greenville, Mo. od Long Bros. in plačal omenjenim ljudem v mojej pričujočnosti $100 in napravil obrok da plača drugo febr. 1908 v celoti $1600.

Moranšek je prišel febr. zopet v Chicago in me prosil naj grem z njim v St. Louis, da bode Title and Trust Co. pregledala njegove posestne pravice. Šel sem ž njim in papirje so se vložili kakor zahtevamo. Ko sem se aprila 1908 naselil v Naylor, čul sem, da Moranšek sploh ni vzel one farme, temveč se preselil v Poplar Bluff in 4 milje proč kupil 120 akrov za svoto $3600 ob jednem zvedel, da je plačal vsaj 2000 dolarjev preveč za omenjeno posestvo. Jaz Moranška niti videl nisem nikoli in še danes za gotovo ne vem, kedo ga je ociganil. Konštatiram pa, da sem bil jedenkrat iz Chicage v Juž. Missouri in drugikrat iz Chicage v St. Louis ž njim, a za moj denar. Konštatiram tudi, da nisem nikli dobil nobenega centa niti od Long Bros. niti od Moranšek. Kaj in kako se je gospodaril Moranšek in da bi bil jaz njegov policaj, mislim tudi gosp. Brunshmid z vso njegovo učenostjo ne bode zahteval. Cenjeni bralci, če se hoče informirati o resničnosti moje izpovedbe naj se informira pri J. Moranshek. Gosp. Brunshmid namigava, da sem jaz oskrbnik vsakega Slovenca, kateri je v Missouri. Ali ni malo preveč zahtevano v dvajsetem stoletju?

Dalje trdi, da sem jaz trgovec, to je čisto naravno; vendar se ne bode zahtevalo od mene, da bodem kje drugje življenje napravil, ako sem v tej trgovini. — Konštatirati pa moram, da sem z Slovenci začel zemljo prodajati a ob sklepu leta 1910, moja knjiga potrjuje, da sem to leto prodal za $140,160 zemlje in za $25,480 Slovencem, vse drugo Nemcem in Amerikancem, in na vsakega Slovenca, kateri pride zemljo kupovati, pride 10 Amerikancev. In če bi se bavil izključno z Slovenci, ne bi bil v položaju, strganih hlač nositi.

Glede skupne naselbine, sem danes tako zoper, kakor sem bil v mojem zadnjem dopisu, le pribiti moram, da gosp. Brunshmid ni hotel razumeti mojega dopisa, to je skupno zadružno življenje. Nikakor pa nisem nasproten da veliko rojakov kupi velik kos in ga razdeli med seboj. Dalje Brunshmid trdi, da jaz nisem nič storil in sem le agent. Jaz ne trdim, da sem sploh kaj storil, a več kakor vsi slovenski agentje skupno v Ameriki; gotovo, jaz nimam denarja, kupovati, napravljati stroje plemensko živino itd. Ako bi on mogoče preskrbel $10.000 za vse ono z 3—4 obresti mu bodemo vsi Slovenci hvalo peli. Dalje se tudi pisatelj moti, da nisem sam kmetovalec. Ako se potrudi v dveh letih v te kraje in da sem zdrav, videl bode pri meni na mojej kmetiji vse, kar se zahteva od kmeta, isto tudi kako se zemlja rabi v 20 stoletju in napravi denar na nji. Ako pride to leto avgusta, pokazal mu bodem kako se zredi 150 prašicev na 45 akrih zemlje. Jaz ne trdim, da sem sploh kmetovalec, a pribijem, da več vem danes od zemlje in kaj se lahko napravi na nji, kakor taki pisatelji, kateri niso kmetje.

Želim pa, da bi gosp. Brunshmid ne samo govoril, temveč "go ahead" in napravi naselbino in potem bode mož, ako še nima sivih las vedel, kaj je skrb in nadzorstvo, v smislu kar on piše. Potem bode le želel, da gre zopet nazaj v svojo obrt in preklinjal minuto, ko je začel, kaj bi pa dosegel se bi pa videlo. Govori in piše se lahko; napadanje, to je pa že tako stara slovenska pesem. Tudi ni res, kar on piše od Wisconsin in prodaje krav, temveč fakt je ono, kar sem jaz pisal. Vsak Slovenec, kateri živi v Wisconsin in Michigan, bode potrdil, da leta 1910 v poletju ni živina imela kaj jesti v omenjenih državah; dalje trdijo tudi to državna poročila, in če bi se pisatelj prej vprašal, bi se gotovo ne blamiral.

Konštatiram pa še enkrat, da bi Slovenci lahko od tukaj poslali danes 1000 funtov surovega masla vsak teden in da ga ne ni moja krivda, temveč v prvi vrsti kjer ima povprečno vsak naselnik premalo denarja, in bi jaz preskrbel vse potrebno le z $10,000 in teh gosp. Brunshmid žal nima na razpolago; nasprotno pa malo več kakor ono svoto — dolga. Glede drugih držav in zemlje, jaz nisem nikoli trdil, da je Missouri najbolji; enake zemlje pa, ko jo je tukaj za dobiti ni veliko v Ameriki, a trdim, da se enaka zemlja kakor tukaj nikjer ne dobi za enak denar, in naj si bode Oklahoma ali Minnesota ali kjerkoli, kajti zemlja na katerej se pridela pavole jedno balo na aker in katera plača 80 dol.; ni nikjer v Ameriki več po 15—20 dol. aker za dobiti.

K sklepu želim, da gosp. Brunshmid gre res na kmetijo in potem dokaže kdo bolje zna; jaz rad pridem k njemu in se učim ker ne znam še vsega, kajti človek nikoli vsega ne ve, in meni še tudi veliko manjka.

Pozdrav vsem rojakom, želeč jim srečno leto 1911 in povsod polne lonce. **F. Gram.**

Dr. HARTMANN

Po svoji 25 letni skušnji sem tako izpolnil moj **NOVI NAČIN ZDRAVLJENJA,** da zamorem ozdraviti tudi take bolnike, katerim drugi zdravniki in Instituti niso mogli niti pomagati še manj pa ozdraviti.

Vsak dan dobivam pisma od mojih hvaležnih patientov, katere sem ozdravil po moji **NAJNOVEJŠI METODI,** in katere so njih zdravniki proglasili za neozdravljive.

Vzrok in izvor vsake bolezni je iskati v slabi, pokvarjeni in nečisti krvi. **PO MOJEM NAČINU ZDRAVLJENJA,** zadobite novo, čisto kri, katera Vam ukrepi moč in zdravje, ter spravi v red vse življenske organe.

PIŠITE PO MOJO KNJIGO "NOVA METODA"

ter priložite par poštnih znamk za poštnino. Knjiga Vam vse natančno pojasni; — zavržite pa sve stare zdravniške knjige, ker so brez vsake vrednosti in škodljive;

Čitajte vsebino pisma, kakoršna dobivam skoro vsak dan od mojih pacientov:

Veleučeni gospod Dr. Hartmann!
Hvaležno Vam naznanjam, da sem po Vaših zdravilih popolnoma ozdravil, in upam da mine bode treba več rabiti zdravil. Ozdravil sem hvala Bogu popolnoma, ter se Vam še enkrat prisrčno zahvaljujem na Vašem ozdravljenju. Vaš Hvaležni
FRANK BORAK, Box 123. Josephine, Pa.

Velučeni gospod!
Šiejem si v dolžnost, da se Vam iskreno zahvalim za priposlana zdravila, s katerimi sem v dveh teduih popolnoma ozdravila od nadležnega kašlja, za kar se Vam še enkrat zahvaljujem. Ob jednem Vas prosim, da mi dopošljete zdravila za slabo prebavljanje, na katerem trpi tukaj neki možki. Vaša hvaležna
HELENA PAJAN, 10818 Torence Ave., So. Chicago, Ill.

Zglasite se ali pišite na naslov:

DR. FERDINAND HARTMANN
231 E. 14TH ST., NEW YORK, N. Y.

URADNE URE: Med tednom od 10. dop. do 5 pop. Ob nedeljah od 10. dop. do 1. pop.

Največji čudež današnjega dne.

Telegrafično pošiljanje denarja v stari kraj za 50 centov.

Vsaki, kateri plača 50 centov več, kakor je navadno plačal pri pošiljanju denarja po pošti, pošlje zdaj lahko vsako svoto denarja telegrafično v stari kraj.

Denar je že drugi dan v Evropi nakazan in izplačan a čez 10 do 12 dni dobi pošiljatelj v Ameriki originalni recepis evropejske pošte. Prijemnik denarja v starem kraju ne plača niti vinarja, kadar prejme denar. Ni potrebno, da se mi pošlje evropejska adresa prijemnika ali kako drugo naznanilo poprej. Nikdo drugi na svetu ne more tako po ceni pošiljati denar brzojavno v staro domovino.

Puskusite in prepričajte se.

Denar pošljite meni po Money Orderu, čeku, ekspresu ali v registrovanem pismu. Pišite po cenik in navodila.

Kdor mi pošlje naslovov, dobi lepo darilo.

IVAN NEMETH,
BANKIR
Biv cesarski in kraljevski konsul, agent.
457 Washington Street, New York, N. Y

SVOJI K SVOJIM!

Prva in edina slovenska trgovina te vrste v Zed. državah. Velika izbera ur, verižic, družtvenih prstanov; razna izbira srebrnine in zlatnine. Pušk, koles, gramofonov in slovenskih plošč, peči, itd. Pišite po lep ilustrovan slovenski cenik, katerega pošljemo zastonj. (Pri naročilu omenite ta list.)

A. J. Terbovec & Co.
Naslov:
Derganc, Widetič & Co.
1622 Arapahoe St., Denver, Colo.

J. F. HALLER
GOSTILNA
prve vrste.
Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 8096.
2103 Blue Island Av. cor. 18. Place

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI VOZIJO iz AVSTRO-OGERSKE V NEW YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Laura	4. Jan. 1910	Alice	18. Jan. 1911
Oceania	11. Jan. 1910	M. Washington	28. Jan. 1911

Parniki odplujejo redno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklynu.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v **SLOVENSKEM JEZIKU**

Phelp Bros. & Co., GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO
2 Washington St., New York, N. Y.

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

Dr. E. C. COLLINS, ustanovitelj

AKO TRPITE NA:
Želodčnej bolezni, slabi prebavi, drizgi, kožni bolezni, ali oko imate reumatizem, glovobolj, škrofeljne, hripavost, naduho ali jetiko, srčno napako, nervoznoznost, zlato žilo, kilo, ali bolezen pljuč, jeter, ledic ušes ali oči. Napihnjenost trebuha, katar v nosu, glavi, vratu ali želodcu. Trabuljo, neuralgio, mazulje ali kake druge notranje ali vnanje bolezni, kakor tudi tajne spolne bolezni, pišite ali pa pridite osebno, na navedeni naslov na kar Vam bode pomagano.

Pošljite 10 centov v znamkah, in dobili bodete brezplačno znamenito od Dr. E. C Collinsa spisano knjigo, Človek njegovo življenje in zdravje katera je v vsakej hiši zelo potrebna.

VERUJTE IN ZAUPAJTE SVOJE ZDRAVJE

sama onemu, kateri vam črno na belem svoje upljivno delovanje in mnogobrojne uspehe z originalnimi priznanji in pričami jasno dokaže. Prazno oglaševanje, prazne obljube in samohvale še nikdar niso nič veljale. Ljudje naj nas sami hvalijo in priporočajo. Poslušajmo resne besede naših lastnih rojakov z katerimi naše solidno delovanje, čudodelne uspehe priznavajo ter nas vam priporočajo. Zaupajmo naše zdravje samo onim zdravnikom kateri so že mnogim življenje rešili in ne zametujmo ga mladoletnim neiskušenim zdravnikom in samohvalnežem, da bi se nad nami učili in prakticirali.

Slavni zdravniki od **The Collins N. Y. Medical Institute** kateri je največji in najslavneji v celi ameriki, smemo reči najpriporočljiveji na celem svetu, — zamorejo dokazati preteklost katera ne najde para na celem svetu. To vam na tisoče in tisoče originalnih, javnih priznanj in zahvalnih pisem jasno kod solnce dokazuje.

Berite te pisma naših rojakov in sodite sami:

Velecenjeni zdravnik!
Pred nedavnim časom sem bil popolnoma pobit, duševno in telesno uničen in tudi spolne moči so me že skoro popolnoma zapustile, tako da sem brez premisleka okoli blodil in že na samomor mislil. Ko me je pa moj prijatelj nasvetoval na Vas, sem se podal v Vaše zdravljenje in sem sedaj najsrečnejši mož na svetu. Vi ste napravili čudež nad menoj, radi tega Vas vsakemu rojaku v takem položaju kod sem jaz bil najtopleje priporočam. Antony Bartasevich.
27 Hutchins Str., Batavia, N. Y.

Antony Bartasevich.

Moj dragi zdravnik!
Nevem ako še kedo na svetu ve toliko kakor jaz, kako strašno je boljevati na maternici in ostalih ženskih bolezni. Moje prijateljice me niso več spoznale, tako sem upadla in me je bila samo še kost in koža. Specijalisti, profesorji in zdravniki so poskusili najboljše z mano ali vse je bilo brez uspeha in kazalo, da ni več pomoči za mene. Brez kakega upanja sem se še na Vas obrnila in danes se počutim tako dobro kakor da bi bila prerojena. Sprejmite prosim moje najlepšo zahvalo in dajte to v časopis, da moje prijateljice vejo kje da se ženske bolezni in neprilike toko čudodelno ozdravijo.
Še enkrat najlepša zahvala in Vam ostajam hvaležna
Mrs. Julija Kalman, 354 E. 54 Str., New York.

Julija Kalman.

Spoštovani gospod!
Dobri in slavni zdravniki od **The Collins New York Medical Institute** zaslužijo največjo zahvalo od trpečih in bolnih ljudi. Jaz sem se zdravila leta in leta ali mojega težkega dihanja, slabega teka prsne bolečine in srčne napake se nisem mogla rešiti ter sem postajala dan za dnevom slabša dokler se nisem obrnila in poskusila zdravljenje od teh zdravnikov. In hvala najvišjemu in njim ker so mi tako lepo pomagali. Danes po kratkem zdravljenju sem ozdravljena. Prosim, da jim izročite mojo najlepšo zahvalo. Jaz jih bodem vsem mojim prijateljicam najtopleje priporočala, ker to zaslužijo. Z velespoštovanjem
Mrs. Karolina Kleinschmidt, 124 4th Str., Olean, N. Y.

K. Kleinschmidt

Moj dragi zdravnik!
Vi ste me tako dobro ozdravili moje telesne bolezni in spolnih slabosti, da ne morem najti dovolj hvaleznih besed za Vas in za Vaše hitro ozdravljenje in dobroto katero ste mi skazali. Vzamen si prostost da Vas najsrčneje priporočam vsem mojim rojakom kod najboljšega in najvešćega zdravnika, katerega namen je ozdraviti vsakega bolnika in si pridobiti prijatelje po celem svetu. Z. spoštovanjem
Mike Polak
358 Helen Str., Mc. Kees Rocks Pa.

Mike Polak.

Ako na katerej koli bolezni trpite obrnite se takoj osebno ali pa pismeno na Dr. S. E. Hyndman vrhovnega zdravnika od
THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 WEST 34th STREET -:- NEW YORK, N. Y.

Uradne ure, za osebne obiske so: Vsaki dan od 10 do 5 ure popoldan Ob nedeljah in praznikih od 10 do 1 popoldan. Vsaki torek in petek zvečer od 7 do 8 ure.

DOPISI.

Newburg, O.

Cenjeni list Glas Svobode: —

Danes se pa jaz oglasim. Vzrok je pa ta, da našega "častitega" Lavriča nekoliko opišem. Jaz sicer ne poznam slovenskega duhovna Smoleta, pač pa večkrat beremo kake njegove dopise. Na tega se je v neki družbi spravil naš fajmošter in govoril in sumničil in obrekoval, kakor zna le kak zagrizen far Lavričeve vrste, ki je pred ričetom ljubljanskega deželnega sodišča pobegnil v Ameriko. Mi smo pa o "ljubeznjivosti" Lavričevi g. Smoleta obvestili. Upamo pa, da mu ta posveti, kakor zasluži. Večkrat smo že v vašem listu brali, kako je Lavrič svoje dni po Indiani ceste meril in se včasih po kakem jarku povaljal. Kar so "gospod" tam znali, znajo tudi še pri nas. Večkrat jih vidimo pozno po polnoči meriti v "natrkanosti" naše strite. — G. fatra Lavriča sedaj prav prijazno opozorimo na njegovega stanovskega tovariša župnika Šorna na Štajerskem. To so ti bratci; le to je razloček, da jo je Lavrič z Bonaventurovo pomočjo naglo pobrisal čez lužo, Šorn pa pokuša ričet, kakor piše Gl. Nar. — Toliko za danes; nabiramo pa gradivo. Vsem čitateljem pa želi srečno novo leto.

Newburgški vesekdo.

Indianapolis, Ind.

Cenjeni g. urednik: —

Najprej: — Srečno, veselo, zdravo novo leto in Vam in vsem naročnikom vsestranski napredek! —

Nekaj časa sem molčal, ker sem čakal, da se nabere kaj novic. Posebno pa sem pričakoval, da bo kdo poročal o burni debati, ki se je povodom zidanja šole vršila meseca novembra med g. Filipom Godina in "prvim" cerkvenim nadzornikom Valentinom Stergar. Upam da se kdo oglasi, da svet zve, kaj so izobraženci in pa gotovi svetohlinski butci! — Pri naših družtvih se je marsikaj spremenilo. Znani Lojze je zletel iz presedniškega stolca, a kot spomin za svoje polletno "predsedovanje" mu ostanejo vsaj pri judu sfehtane hlače. Jožefov predsednik — kteremu vsa čast — je dobil za pomoč "napeto struno". To pa še niso vse novice. Pisal sem že enkrat in zračunil ljudem, koliko zmečejo denarja, s krvavimi žulji prisluženega, v kratkih ulicah po saloonih. Sedaj je pa se odprl še eden slovenski saloon in sicer ga je pričel zgoraj imenovani Lojze. On je dela sit, misli si: Vsaj so ljudje dosti butasti, da bodo tudi k meni nosili svoje groše, začnimo saloon. In odprli smo ga 17. decembra. Ker je dober katoličan, ga je odprl na Kvaterno soboto. Blagoslovili so ga tudi, deloma z vodo, deloma s krvjo, kakor je pri takih svetnikih navada. Glede "poštene" kapljice in "dobre" postrežbe pa so se slišale vsestranske pritožbe, če tudi so "milostna gospa" prav izurjena in "flink" in gospod v tako imenitnih hlačah. Bo pač najbolje, če si ohranimo svoje težko prislužene nikeljne, za katere sta se lani Lojze in Ivan tako potegovala, v svojem žepu. —

Poročali ste tudi že jeseni, da bo naša fara res klosterška. Takrat so tajili na vse strani. Sedaj vam pa, g. urednik, iz prav zanesljivega vira lahko poročam, da na našo faro dobimo še kaplana; menda nekega Poljaka. Kuhar se že pripravlja za novo službo, da bo vsestransko znal postreči. Nek Anglež je rekel: It will make four priests in the two parishes here (we don't need so many) — Punctum! Da ste mi zdravi! **Klubaš št. 1.**

Superior, Wyo.

Glas Svobode: —

Pri nas gre z delom kot po navadi. V leto 1910 smo tukajšnji Slovenci in Slovenke dobro napredovali. Ustanovili smo že četrto slovensko podporno družtvo z imenom "Delavska trdnjava" in ga priklopili k S. S. P. Zvezi. Do tega koraka nas je pa privedlo več razlogov. Prvič za to, da si zagotovimo nekako samopomoč v slučaju bolezni in nesreč, drugič pa za to, da vdovam in njih otrokom po moževi smrti ostane kaka podpora. Tretjič pa, da se pri medsebojnih sestankih izobražujemo in kaj vrednega pomenimo. Dne 2. okt. smo imeli tudi glavno sejo in zvoljen je bil odbor. Za prihodnje leto je pa naše dr. št. 66 v Superior, Wyo., izvolilo 10. dec. te-le može: Preds. Ch. Perushek, Box 48; tajnikom Frank Krashowitz, Box 284, blagajnik Jos. Kolman, Box 223, vsi v Superior, Wyo. Seja družtva bo vsako 2. nedeljo ob 2. uri popoludne pri Ch. Perushek-u, 206 C. Hill. Z bratskim pozdravom

Frank Krashowitz, taj.

Wilburton, Okla.

Glas Svobode: —

Nimam mnogo za poročati. Z delom gre kot po navadi. Delodajalci pa nam so še zadnji teden obljubili počitnice, ker primanjkuje vode in zatorej ne svetujem rojakom sem za delom hoditi.

Pošljem vam tudi naročnino za dva rojaka. Vedite, da imamo tudi tukaj nekaj Slovencev, ki se ne brigajo popolnoma nič za delavske razmere in jim je kaka organizacija deveta briga. Da bi se z novim letom poboljšali, želi

Frank Laufar.

Kokomo, Ind.

Glas Svobode: —

Z delom gre bolj počasi v naši mali naselbini, zatorej ne svetujem rojakom, da bi v tukajšnji kraj za delom hodili. Imeli smo tudi veselico in prišlo je mnogo rojakov, ker vsak se rad malo razveseli in pri dobri kapljici smo se docela tudi sprijaznili, ker prej smo bili kot raki v košu. Ob veseli priliki smo nabrali tudi majhno svoto za Westmorelandske štrajkarje in sicer so sledeči darovalci: Frank Jerina $1.25; po $1, John Buch, Andrej Hafner in Jos. King; po 75c, John Homovc, Jos. Jansha; po 50c, John Petkovšek; po 25c F. Š., Frank Miller, Jos. Pečnik in John King. Skupaj $6.25.

Veselo novo leto!

Jos. King in Jos. Jansha,
nabiralca.

Sheboygan, Wis.

Glas Svobode: —

Upam, da ste brali v Am. Slov. izbruhe g. Črneta. Resnica seveda oči kolje, škoda, da sem resnico še vse premalo povedal. Jaz nisem še nikoli spremenil svoje barve in značaja, in je zatoraj od Črneta hribovsko, mene imenovati to, kar nisem, ker resničnost spisa lahko dokažem. Če mi pa ne poveste, kje in kedaj sem trkal pri farjih, vas imenujem navadnega obrekovalca. Tudi tisto o Glas Svobodi, katero prebiram, sem na to ponosen in z mano tudi več tovarišev in pomilujemo tiste reveže, med katerimi ste tudi Vi, pane Černe, ki vam je v dušno hrano list iz Jolieta. Da vam pa tudi danes ne povem svojega imena, veste sami, zakaj ne.

Na delo za Glas Svobode, delavci! **Kukalo**

Glas Svobode: — Cleveland, O.

V Clevelandu kaj radi kozle streljajo različni ljudje, da bi imeli pa še več uspeha, jim pa pomaga Cl. Am. in jim gre z urednikom na čelu povsem na roko.

Zanimivo je bilo čitati dopis Vrhovskega v 97 št. Cl. Am., z dne 6. dec. 1910. Dopis je že sam na sebi smešen in se je porodil v možganih človeka, ki spada v newburgško blaznico.

Dopisnik pa še pravi, da bere "dopise" v Cl. Am. po dvakrat in celo trikrat, mogoče za radi tega, da dobi ja največje odpustke in da mu ne bo treba ostati toliko časa v vicah!

Celo smešnost pa ne obstoji v dopisu — temveč na ramah urednika, katerega je Vrhovski pošteno potegnil in izrabil v svoj namen in urednik mu je šel nedolžno na limanice. Zraven pa še laže in piše, v "delavskem" listu! Rad bi vedel, kdo, razun urednika samega, je imenoval Cl. Am., delavski list. Če pa misli, da bo stem potegnil na se slovenske delavce, se pa moti. Jaz mislim, da se bo vso stvar ob pravem času pokopalo — in to za večno. Znano je še čitateljem, kaj je pisal omenjeni list ob konvenciji S. N. P. Jednote v Clevelandu Takrat se je urednika tudi prijelo in je obljubil, da se bo poboljšal. Tudi sem bil naprošen, da naj kaj za list pišem, ker pa "žegnane" vode nimam pri hiši, sem se zbal, da bi se dopisi ovrgli.

Ta Cl. Am. pa tudi kterikrat piše, po receptu ljubljanskega škofa; namreč tja in sem udrihne po klerikalcih, kar pa stori samo za reklamo in voljo lepšega. Lahko trdimo, da je Cl. Am. naj bolj starokopitno pisan list v Ameriki. V listu se mnogo piše o delavstvu, — pove pa nikoli nič. Tako se po mnenju teh gospodov rešuje delavsko vprašanje!

Vrhovski meni obljublja "ričet". Rečem mu, da meni ne bi bila težava, mu ga preskrbeti — a še ričeta z svojim kameratom ni vreden! Tu se vidi, koliko razumejo ti ljudje polemizirati in kakšnih vejic se oprijemljejo.

Vrhovski in P. me opozarjata na dopise v Gl. Sv. Gotovo, za fanatike starega klerikalnega kopita, ta list ni krščen! Tistih spakedur in klečeplastva Glas Svobode ne pozna. List Gl. Sv. je delavski list in ni še nikdar zašel od cilja, katerega si je v prvi številki zapisal. Ako bi ne imeli Slovenci v Ameriki Glas Svobode, tudi o "Proletarcu" in glasilu S. N. P. Jednote ne bi bilo sluha! Kdor pozna do cela zgodovino teh listov, mi ne bo oporekal. — List Gl. Sv. je bil prvi, ki je ves humbug spoznal in ga začel krtačiti. List Gl. Sv. je bil tudi prvi slov. list v Ameriki, ki se ni vstrašil lemenatarjev in drugih farških podrepnikov in povedal ljudem, kake gade si rodi na svojih prsih.

Kdo se pa briga za moralne pridige Vrhovskega in P.?

Nobeden!

Kar se tiče Westmorelandskih štrajkarjev, sem sklenil, da ne grem nikoli več nabirat. Vrhovski ni prispeval niti centa, a vendar me je blatil po Cl. Am. Menda za to, ker sem stemi 18 dol. štrajkarjem pomagal? A ja! delavski list . . .

Clevelandski rojaki, posebno pa člani dr. L. i A. in dr. Naprej št. 5 S. N. P. J. ob priliki vam povem, koliko je v vseh predalih Cl. Am. resnice in kaj je o tistih "milionih" tiskovin, ki jih je omenjena tiskarna izvršila in se sedaj urednik z njimi tako po saloonih hvali. Pa tudi Westmorelandskim štrajkarjem ob priliki pojasnim, s kom imajo opraviti. Naj mi gg. Vrhovski in Pirc oprostita, da na druge budalosti ne odgovarjam.

Naj omenim še to. Po preteku nekaj dni, ko je prišel tisti dopis v Cl. Am. sem se osebno oglasil pri g. Pircu in ga vprašal to in ono. On se je pa zvijal na vse mogoče načine in še pristavil, da je dopis prišlo pohvalit že 50 ljudi? in da je že kopico novih naročnikov dobil, kaj tudi na račun onega dopisa? (Pa naj se mi oprosti zvedavost.) Če je to res, potem imamo Clevelandčanje še 50 zarobljencev in dušnih rev. Potem pa mi še g. Pirc reče. Mr. Kužnik, pa še vi spišite kak zagovor ali temu podobnega, bomo priobčili. To sem tudi storil, a dopisa le ni bilo, le ni bilo na dan. Povprašam, kje so zapreke in g. Pirc mi odgovori, da to, kar sem napisal ni za njegov list, pa za njega bi še bilo — a kaj da porečejo bralci, bralci!

Tako se je stvar zaključilo in bo še dolgo časa pričala o žalostni dobi, ki so jo in jo še žive v božjem strahu Clevelandčanje, posebno pa ljudje, ki se tistega rdečega soda preveč radi ne ogibljejo. Slovenski pozdrav!

August Kužnik

Najvišje odlikovanje.

Ameriško blago zadobiva vedno več odjemalcev v Evropi in naš eksport se viša od leta, do leta. Naše blago je večkrat tako izborno, da ga odlikujejo z najvišjimi nagradami. V prekrasni zadnji razstavi v Aleksandrovi palači v Londonu, na Angleškem in v veliki svetovni razstavi v Brusel-u v Belgiji, je "Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino" zadobilo najvišje odlikovanje, ali takoimenovani "grand price" in zlato svetinjo. To je novi dokaz tega ameriškega produkta. Tovarnar pa pravi, da najvišje odlikovanje mu je pripoznalo ljudstvo samo, ker se ga vsako leto več proda in rabi. To v resnici priča, da je najboljše zdravilo za pokvarjen želodec, nervoznost in slabo kri. Je nauspešnejše zdravilo v slučajih zabasanosti in jo odpravi. V lekarniških prostorih Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Lep stenski koledar, če se priloži znamka za 10 centov.

Pot k zdravlju, moči in kreposti.

ŽELODČNE BOLEZNI

Revmatizem

ledvice, jetra in mehurne bolezni, zguba moške kreposti, nervoznost, gubitek življenskega soka, sifilis ali zastrupljena kri, nalezena ali podedovana, impotenca, triper, nočni gubitek, atrofija, striktura, varicocele in vse druge moške spolne bolezni se zamorejo temeljito ozdraviti doma, privatno in z malimi stroški.

Ta brezplačna knjižica govori o teh boleznih. Pove vam zakaj trpite in kako lahko ozdravite. Ako ste se že naveličali, trošiti denar, ne da bi dosegli trajno zdravlje, pišite še danes po to dragoceno knjižico.

50,000 KNJIŽIC ZASTONJ

Vsaka Knjižica je Vredna $10 Bolnemu Človeku.

Tisoče mož je že zadobilo perfektno zdravlje, moč in krepost s pomočjo te knjižice. Zaloga znanosti je: vsebuje ravno tiste stvari, katere bi moral znati vsak mož, mlad ali star, oženjen ali samec, bogat ali reven. Ako ste bolni in nezmožni za delo, ta knjižica je za vas vredna stotine dolarjev.

To knjižico je spisal star zdravnik, kateri je leta in leta zdravil špecijelno samo moške spolne bolezni. Zdravil je več kot 25.000 mož. Pomislite kaj tolika izkušnja pomeni. Ako ste nezadovoljni in ne morete delati ter uživati življenja; ako hočete hitro in korenito ozdraviti; ako hočete imeti bogato, čisto kri v svojih žilah; ako hočete biti močan in živahen mož; ako hočete močno telo, jasno misel in trajne živce, izpolnite še danes kupon spodaj in pošljite ga nam.

Kupon za Brezplačno Knjižico.

Zapišite vaše ime in naslov, izrežite in pošljite še danes. Pišite razločno.

DR. JOS. LISTER & CO., Aus. 501, 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje:—Jaz trpim vsled bolezni, zato prosim, pošljite mi vašo brezplačno knjižico za može, poštnine prosto.

Ime.....

Ulica in štev. ali Box.....

Mesto.....Država.....

ZGUBA.

Ako ste bledega obraza, ali rmenega, je to viden dokaz zgube vaše krvi. V nji ni več zadostno število pomnožujočih telesc, in je toraj slaba, ali polna nečistih snovi. Vzrok tek snovi pa je neredno prebavljenje hrane. Simptoni nerednega prebavljenja potem so:

Rmena barva obraza,
vedni glavobolj,
slab tek,
slab duh,
vznemirjenost po jedi
zabasanost,
in vnetje.

S temi simptoni združene so še druge nerednosti, ki se razlikujejo po znakih razmer, v kakoršnjih človek živi. Mi vam ponudimo, kot zaneslji vo zdravilo v takem položaju,

Trinerjevo Ameriško zdravilno Grenko vino.

Opozarja se vas, da se je še ne dolgo tega, formula tega zdravila nekoliko spremenila in je sedaj dokaj močneje. In kakor sedaj, so manjše, toda veliko upljivejše. Delež si vredite lahko sami. To zdravilo ima prednost pred vsemi drugimi, zato ker:

popolnoma očiste telo ne da bi ga oslabilo.

Ojači vse organe, naredi redno in popolno prebavljenje. Staro, slobo in nečisto kri nadomesti hitro nova, bogata in čista, ki potem deli pripomočke vsem delom telesa.

V PRODAJALNAH, GOSTILNAH IN LEKARNAH.

JOS. TRINER

IZDELOVATELJ KEMIKALIJ

1333-1339 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.

Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarue je najboljše.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfineji in najokusneji, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrobščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

RAZNO IN DRUGO

Kranjcu ni treba več v Ameriko, oznanja dr. Lampe in dostavlja: "Novo gospodarsko gibanje daje vsakemu zaslužka — kramp v roke in pamet rabi. "Slov. Narod" pa pristavlja: "Da se dr. Lampe le ne ženira takih trivijalnosti, ki naposled le kažejo, da nima pravega pojma o vzrokih izseljevanja. Kaj misli dr. Lampe, da hodijo ljudje v Ameriko, ker doma ni prilike, prijeti za kramp? Naj vpraša kateregakoli kmeta, pa mu bo povedal, kolika krampov je na razpolaganje, pa jih nobeden neče v roke vzeti. Kmet že skoro ne dobi hlapca, ker gredo ljudje rajši v Ameriko, kakor da bi doma kramp sukali. Tudi podjetniki že skoro ne dobe domačih delavcev, nego morajo porabljati Macedonce. Vse to ima svoj jako priprosti vzrok: na Kranjskem domač nekvalificiran delavec ne zasluži dovolj, zato gre raje v Ameriko, in hodil bo tja še dolgo, toliko časa, dokler bo mogel v Ameriki mnogo več zaslužiti, kakor doma, pa naj dr. Lampe zida še toliko cest in vodovodov in elekraren. Vzrok izseljevanju ni pomanjkanje prilike za zaslužek, nego pomanjkanje dobro plačane prilike in teh razmer dr. Lampe še dolgo ne bo odpravil. Kranjci bo do nehali hoditi v Ameriko kadar bodo lahko doma vsaj toliko zaslužili, da jih dobri amerikanski zaslužki ne bodo več mikali.

Kranjska šparkasa ve, kje jo črevelj žuli! V vsaki ravnateljski seji votira kranjska hranilnica raznim klerikalnim družtvom različne svote denarja, dočim se skrbno ogiblje dati kaj enemu ali drugemu neklerikalnemu zastopu. — Kranjska šparkasa izpušča iz mošnje tisočake, škof Jeglič pa kuje zanjo pastirska pisma. Tako se klerikalci ravnojo po naukih tistega Kristusa, ki ga imajo zmiraj na hinavskem jeziku. Seveda pa pravijo, če jih primeš za goltanec: Ne glejte me, samo poslušajte me!

Kdo je sposoben za duhovnika. K nekemu kmetu, ki je imel tri sinove, je prav rad zahajal domači župnik. Nekoč je dobil vse tri sinove lepo skupaj doma in je vprašal očeta, kaj misli ž njimi storiti. Ta je odgovoril: Prvi bo brzčas kmet, ker je najraje pri volih in vozovih. **Drugi bo menda mesar,** ker najraje lovi muhe in vsako ubije. Tretji pa bo gotovo mašnik. "Zakaj?" vpraša radovedni župnik. — "Zato, ker neče nikoli moliti drugače, kakor če mu dam krajcar."

Ruski zrakoplovec v Zagrebu. Ruski zrakoplovec inženir Maslenikov je pretekli teden napravil v Sofiji več vspelih vzletov. Njegovim vzletom je prisostvovala tudi bolgarska kraljevska rodbina. Car Ferdinand se je celo vsedel v zrakoplovno gondolo ter se z Maslenikovim dvignil v zrak. Maslenikov namerava prirediti več letalnih poizkusov tudi v Belgradu. Z ozirom na to so prijatelji zrakoplovnega športa v Zagrebu sklenili, povabiti Maslenikova, da bi prišel s svojim zrakoplovom tudi v Zagreb. Vabilo so brzojavno poslali Maslenikovemu v Sofijo. Maslenikov še ni odgovoril, vendar pa je toliko kakor gotovo, da se odzove vabilu.

Odlikovanje mlade skladateljice. Gdč. Fanika Brandl, enajstletna hčerka g. Josipa Brandla, izdelovalca orgelj v Mariboru, je za 80letni rojstni dan cesarjev zložila in uglasbila pesem ter jo poslala cesarja Franc Jožefu, ne da bi starši ali kdo drugi kaj vedel o tem. Cesar je nad tem izkazom ljubezni in nadarjenosti otrokovo bilo tako vzradoščen, da je odredil, da se pesem in skladba pridruži c. in kr. družinski fidejkomisni biblioteki.

Na Nemškem bodo zopet pomnožili vojsko. Državnemu zboru je predložen zakonski načrt, ki zahteva tako pomnožitev, da bo do leta 1915 samih vojakov brez častnikov in podčastnikov 515.321. — Število podčastnikov se ima določiti primerno s številom vojakov. Vsled te pomnožitve v miru se imajo pomnožiti tudi vojaški oddelki, tako da bo štela infanterija 634 bataljonov, kavalerija 510 eskadron, poljska artiljerija 49 bataljonov, pionirji 29, prometne čete 17 in vozarstvo 23 bataljonov. Izdatki se imajo zvišati za enkrat za 82 milionov mark, vsako leto pa redno za 12 milionov mark. Leta 1911 se ima ustanoviti 107 novih stotnij za strojne puške. — V Nemčiji je moloh pač najbolj nesramen.

Original bolgarske ustave — ukraden. Poroča se, da je izvirnik bolgarske ustave ukraden. To vest je prva priobčila belgradska "Tribuna". Dotična številka "Tribune", piše o tej tatvini to-le: "Iz najzanesljivejšega vira smo izvedeli, da je ukraden original bolgarske ustave iz leta 1878, ki jo je sprejelo prvo veliko narodno sobranje. Ukraden dokument je nosil originalne podpise vseh poslancev, ki so sodelovali pri sestavljanju bolgarske ustave. Kot dragocen dokument je bil shranjen v posebni blagajni v poslopju narodnega sobranja. Vlada prikriva to tatvino pred javnostjo, sklicala pa je tajno anketo, ki ima nalogo, da preišče ta tajinstveni dogodek. Ta anketa, ki čuva najstrožjo tajnost o svojem delu, je dognala samo to, da je original bolgarske ustave izginil pred 10. leti, ni pa se moglo dosedaj konstatirati, kdo je izvršil tatvino in na kak način. Z ozirom na to tatvino bo bolgarska vlada najbrže primorana, sklicati veliko narodno sobranje.

Konec rdečega fesa v turški armadi. Rdeči fes bo iz turške armade popolnoma izginil. Pri vseh treh armadnih vojih, ki so šli letos zoper uporne Albance, je nosilo rdeči fes le nekaj generalštabnih oficirjev in poveljnik Šefket Torgent paša. Sicer pa nosijo sedaj turški vojaki siva pokrivala, topničarstvo pa vrh tega še črno obrobljene čepice. Kmalu, kmalu bomo videli turške vojake s pikelhaubami, ker so te tako strašno praktične. Pomisliti je le treba, kako važno orožje utegne biti pikelhauba, da bo moral izginiti celo bajonet. Sovražnika, ki se ti predrzno približa, nabodeš kar na ost svoje čelade in če si si dal zrasti na vratu močne mišice, ga vržeš kvišku kakor kak španski vol v areni nesrečnega pikadorja. O ti preljuba germanska kultura! Kako kmalu bodo imeli tudi v turški armade plešaste vojščake!

Grozen samomor vojaka. Iz Beljaka na Koroškem se poroča: Rezmere pri huzarskem eskadronu, ki je štacijoniran v Jezernici pri Beljaku, morajo biti nezno sne. Pred par meseci se je zaradi teh razmer nek vojak usmrtil. — Pretečeni teden se je pa zopet zgodil tak slučaj. Huzar Štefan Palič, ki je na ta način končal življenje, da se je vrgel pod vlak. Palič je bil od 47. pešpolka transferiran k huzarjem v Jezernico. Bil je šele par dni v novi garniziji. Proti svojim tovarišem je rekel, da le nerad služi pri huzarjih, ker ne zna ravnati s konji. Njegovi predstojniki so pa rekli, da mora služiti. In tako je sklenili, da se usmrti. Našli so ga ne daleč od vojašnice na železniškem tiru grozno razmesarjenega. Leva roka je bila pri komolcu odtrgana, ravnotako tudi leva noga. Spodnje telo je bilo popolnoma razmesarjeno. Glava je bila popolnoma razbita, mozgan sploh niso našli. Raztresene ude so zbrali ter jih prenesli v mrtvašnico. Pravijo, da se mu je zmešalo. Tudi mi verjamemo, da se mu je zmešalo — seveda brezdvomno zaradi prevelikih šikanatur.

Kopniški stotnik na Moravskem. Iz Klobouka pri Brnu poročajo: Znani stotnik iz Kopenika je dobil na Moravskem naslednika, kateremu se je celo posrečilo prav pošteno potegniti celo okrajno sodišče z uradništvom vred. Pred par tedni je prišel v ta moravski kraj imeniten gospod, nastanil se v ondotni gostilni ter se dobro prespal. Drugega dne je šel na vse zgodaj k okrajnemu sodišču, se predstavil kot višji sodni svetnik iz Brna ter naznanil, da bo revidiral sodišče. Uradništvo je z največjo udanostjo, pa tudi s strahom predlagalo nepravemu svetniku vse akte, pri čemur je gospod svetnik kazal nenavadno znanje. Proti koncu revizije je prosil, naj mu predlože akte o slučaju kmetskih sinov Vitka in Petra iz Morkuvek, ki so v zaporu zaradi poskušenega roparskega umora. Ko se mu je sporočil, da so akti v Brnu, je "svetnik" naznanil, da je potrebno sestaviti nov protokol, ker se bo cela obravnava ponovila in takoj je zaukazal, naj gre komisija z njim v Morkuvke, kjer so v resnici še enkrat zaslišali vse v procesu udeležene priče. Po zasliševanju je poklical g. "svetnik" kmeta Petra, očeta od enega izmed kaznjencev, ter mu vljudno rekel, da lahko dobi svojega sina iz ječe, če mu da za kolke in drugo 800 kron. Oče je bil ves vesel ter mu takoj izplačal 160 kron, obenem mu je pa obljubil, da mu prinese ostalih 640 K drugi dan v gostilno. Nato se je komisija vrnila v Klobouke, kjer je gospod "svetnik" obiskal še miklavževo zabavo. Razume se, da so ga z velikim veseljem sprejeli. Druzega dne je pa prišla Nemezis v osebi orožniškega stražmojstra, ki je častitega gospoda "svetnika" brez dolgoveznega obotavljanja aretiral ter ga odvedel v zapor k ravnotistemu okrajnemu sodišču, ki ga je prejšnjega dne revidiral. Kmet Peter se je namreč po vasi hvalil, da mu gospod svetnik da za 800 kron njegovega sina iz zapora. Ko je orožnik to slišal, je kar naenkrat napravil konec slavi gospoda "svetnika". V goljufu so spoznali že večkrat kaznovanega Karela Jurášeka, ki se je že z uspehom izdajal za poročnika, drugič pa za finančnega oficijala. Okrajno sodišče ima gotovo s svojim gostom veliko veselje.

Zločin blaznika. Iz Roba se poroča, da je mlinar Rudolf Mihelčič, ki ima v najemu Jakličev mlin, svoji ženi v hipni blaznosti obsekal obe roki in sebe na glavi ranil s sekiro. Najprvo je s sekiro zamahnil po sebi. Ko je žena skočila k njemu, da bi mu zabranila še hujše, jo je zagrabil za lase in mahnil s sekiro trikrat po levi roki in potem po desni, kjer ji je odsekal prste, dve rani ima na glavi in dve na vratu. Nato jo je vlekel do vode in jo pahnil v vodo. Ko se je rešila iz vode, jo je prijel in jo tiral k gospodarju Jakliču in jo pustil tam z besedami: "Tu jo imate, pa jo živite!" Ko se je vrnil, je dobil v mlinu neko žensko, ki mu je komaj ušla, ko jo je lovil s sekiro. Otroci, petero v starosti dveh do osem let, so že prej zbežali do sosednih hiš. Nato je izginil. Doma sta oba iz Drage pri Višnji gori in oktobra meseca je bil izpuščen iz blaznice kot ozdravljen. Prijeli so ga v Vel. Laščah, kamor je prišel ves speham. Šel je v cerkev, od koder ga je izvabil nek voznik.

Ali ste ga prejeli?

Izdaja Severovega Almanaha za leto 1911, je izšla in je najboljši, kar jih je bilo še izdanih. Vsebuje popolen koledar in njegove strani so napolnjene z zanimivim poučnim in koristnim čtivom za vsakogar. Tudi obsega zdravniške razprave o raznih boleznih ter njihovem zdravljenju, kakršnih ne najdete zlepa v drugih izdajah te vrste. Iztis tega lepega Almanaha lahko dobite zastonj, če vprašate lekarnarja, ali če pišete na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. 6-20

ZAHVALA.

Družtvo št. 7 iz Arona, Pa., se vsem članom S. S. P. Z. zahvaluje za darove, ki so v tej stiski tako pomagali štrajkarjem, sobratom.

Dobili smo podporo iz Black Diamond, od dr. št. 4 po taj. Math Petchnick $3.71, od dr. št. 47 iz Chicage, Ill., po tajnici Antonia Ivanšek $2.50, od dr. št. 35 iz Frankin, Kans., po taj. John Spelič $5.00, od dr. št. 70 iz Dunlo, Pa., po taj A. Strle $3.28 in od Glas Svobode poslano svoto $15.67. Vsem darovalcem srčna hvala! **M. R.**, taj.

Prehlajenja se lahko iznebite in bolečine v vratu ter prsih minejo takoj, če se napravi par močnih drgnjenj s "Pain Expeller", kakor je popisano v knjižici, v kateri je zavita steklenica. Sredstvo se lahko kupi v Ameriki v vsaki lekarni za 25 centov steklenica, treba je paziti le na to, da je varstvena znamka s sidrom na kartonu in steklenici.

Po navodilu slovenske angleške slovnice, tolmača in angl. slov. slovarja se lahko vsaki priprosti človek angleščine, kakor jo v navadnem življenju rabi, priuči, kar je v tej deželi nujno potrebno, ako hoče imeti kak boljši posel in neodvisno živeti. Knjiga v platno vezana stane samo $1.00 in je dobiti pri V. J. Kubelka, 538 W. 145. St., New York, N. Y.

SVOJ K SVOJIM!

Važno za vsacega rojaka!

Kadar pošiljate

denarje v staro domovino

ali kadar nameravate potovati v staro domovino, ali vzeti sorodnike, ali prijatelje iz stare domovine v to deželo, obrnite se za

parobrodni in železniški listek

s popolnim zaupanjem na

FRANK SAKSER CO.,

82 Cortlandt Street, New York City,

ali na podružnico

6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Tisoče in tisoče rojakov in rojakinj se je že obrnilo v teh zadevah na to tvrdko, a nikdo ni zgubil centa, in vsakdo je bil uljudno in pošteno postrežen.

☞ Kdor Vam drugače svetuje ni Vaš prijatelj in neče Vam dobro. ☜

SVOJI K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM! SVOJI K SVOJIM!

Severova Družinska Zdravila učinijo, kar druga samo obetajo učiniti.

"Najboljši svet

ki ga morem dati vsakomur, katerega muči kašelj, vnetje sapnika, pljučna bol ali hripavost, je, da izbere in uživa zdravilo, o katerem je znano, da je pomagalo drugim," piše gospa Katarina Komenda, Box 317, Everson, Pa. "Mojega sinčka je mučil strašen kašelj. Poizkušala sem razna zdravila a brez uspeha Končno sem mu začela dajati

SEVEROV BALZAM ZA PLJUČA

Učinkoval je čudovito. Kmalu so nevarni znaki izginili, dihanje je bilo lajše in kašelj je prestal. Slično si naš sosed ni mogel olajšati hudega kašlja in pljučne bolesti, dokler mu nisem svetovala uživati ta Balzam. V kakih treh dneh mu je mučni kašelj prestal. Na moje vprašanje o njegovem zdravju je odgovoril: "**Ko bi bil samo vedel o tem imenitnem zdravilu mnogo preje.**"

Dvoje velikosti: 25c in 50c.

Gorenja slika je natančni posnetek Severovega Balzama za pljuča. Dobite ga pri svojem lekarniku. Zahtevajte samo "Severovega"; vsi drugi so ponarejeni. — Vprašajte za Severov Almanah za leto 1911. Nič ne stane.

DA HITRO IN GOTOVO OLAJŠATE
hromoto,
bolečine in muke,
občutljivost,
rdečino,
oteklino,
mrzlico,
pritisk krvi in okorelost
namažite se z
Severovim Oljem sv. Gotharda
50c. steklenica.

ZA SPLOŠNO SLABOST
onemoglih in priletnih ljudi,
skrbipolnih mater,
bledih, malokrvnih deklet,
okrevavcev,
za neprebavnost
ali zapeko
ni nič boljšega nego
Severov Življenski Balzam
75c. steklenica.

Najboljši zdravniški svet zastonj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

ODVETNIK PATENTI

CARL STROVER
(Sobe štev 1009)
140 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL
TEL. 3989 MAIN

Dobra Unijska Gostilna, kjerse dobi mrzel in gorak prigrizek. : Pod vodstvom **Jos. S. Stastny**
2005 Blue Island Ave.
delikā Dvorana za društvene in unijske seje, in Vruga dvorana za koncerte. ženitve in zabave.

SALOON
z lepo urejenim kegliščem in sveže Schoenhofen pivo priporoča
ANTON MLADIČ,
937 Blue Island Ave. Chicago Ill

Kadar

potrebujete **obleke** ali **obuče,** za se ali vaše **dečke** tedaj pridite k nam. Največja zaloga **moške obleke,** srajc klobukov in spodnega perila na zapadni strani.

Cene zmerne. Unijsko blago.
Izdelujemo obleke po naročilu.

J. J. DVORAK & Co.

1853-55 Blue Island Ave.
Telefon Canal 1198.

Naša velika RAZPRODAJA

se je sedaj začela.

25c popusta na vsaki dolar.

Največja razprodaja, kar so jih še videle vaše oči in ne zamudite prilike, ogledati si je.

Pod nizko ceno posebno: muslin, oblačila in čipke, obleke, spodnje obleke, srajce, obleke za deklice in dečke, suknje, kožuho vine in obuvala in pokrivala za može in fante, hišne potrebščine in pohištvo.

Albert Lurie Co. znamke se dajejo kot po navadi zastonj.

ALBERT LURIE CO.
1816-1818-1820 BLUE ISLAND AVE.

Velika francoska revolucija 1789 do 1815.

Napoleon cesar (1804—1815).

Akoravno veljavni možje Napoleona niso več tako čislali in spoštovali kakor nekdaj, odkar je samolastno in krivično obsodil najprej Jakobince, potem pa vojvodo Enghienskega, slavila ga je velika večina naroda francoskega vendar še zmiraj kot prvega in najboljšega varuha svojega, in zadnja zarota je zopet z nova obudila veliko udanost in zaupanje v prvega konzula. Iz tabora pri Boulognu došlo je poročilo, da vojščaki namerjavajo Napoleona za cesarja oklicati; iz raznih mest dohajale so zaupnice, ki so razodevale isto željo; a za takošnim skazovanjem udanosti nista hotela zaostati niti "starešinstvo" niti "državno svetovalstvo". Vse pa je prekosil tribunat, ki je za Napoleona kar naravnost zahteval cesarsko krono in pravico nasledovanja na vladarskem prestolu za vse njegovo potomstvo. Jedini Čarnot je imel toliko poguma, da ni zatajil prepričanja svojega, ampak glasoval je zoper cesarstvo. Starešinstvo je sklepu tribunata pritrdilo, ali pri tej priliki hotelo je tudi sebi starešinsko svojo čast za zmiraj utrditi ter nekoliko razširiti pravice svoje, baje zato, da bi se tako tudi narodu zagotovile pridobljene svoboščine. To je Napoleona hudo razkačilo in ni mogel zadušiti jeze svoje, ampak v državnem svetovalstvu jo je očitno pokazal rekoč, da bi takošno starešinstvo ugonobilo svobode naroda francoskega ter jih prodalo Burboncem, kakor hitro bi na prestolu sedel slab vladar; starešinstvo da se usti, kakor da bi bilo kdo vé kaj, a v resnici je ravno tako odvisno od vlade, kakor vsaka druga oblast.

Oslanjaje se na sklep tribunata naročil je Napoleon posebnemu odboru, da napravi načrt za novo državno ustavo, in v ta namen naj se poda v Saint-Cloud, kjer ga ne bode motil velikomestni hrup. Poverjeniki so načrt v nekolikih dneh izdelali, a na to ga je državno starešinstvo takoj z veliko večino sprejelo dne 18. maja 1804. Najimenitnejše naredbe te šeste francoske ustave so té-le: Napoleon Bonaparte je "cesar Francozov", a za njim imajo to vladarsko oblast posedati najbližji in najstarejši od njegovih potomcev, dokler jih bode kaj moškega rodú. Udje cesarske rodbine se zovejo "francoski princi". Cesar ima na leto ustanovljenih pet in dvajset milijonov liver dohodkov; on mora med drugim priseči, da bode čuval in branil vse svoboščine in koristi, ki si jih je francoski narod pridobil v veliki prekuciji; on si izvoli šest najvišjih državnih uradnikov, da ga obdajajo v cesarski njegovi časti. Državno svetovalstvo, starešinstvo, tribunat in postavodajalni zbor imajo tudi v prihodnje ostati, kar so bili dotlej; samo to je rečeno, da se tribunat nikdar ne sme ves skupaj shajati, ampak ločiti se ima v tri oddelke, ki se bodo vsak o drugih stvareh posvetovali. V starešinstvo stopi vsak princ ki je izpolnil osemnajst let, sicer pa sme cesar to čast podeliti vsakomu, v kogar ima posebno zaupanje. Po želji starešinstva je o dedičnosti cesarskega prestola imel odločiti narod sam. Dne 19. maja so francoski državljani zopet zapisovali imena svoja pri srenjski oblasti in bilo jih je 3,572.329, ki so glasovali za cesarstvo, in le 2569, ki niso bili za to. V nekaterih krajih je srenjski pisar kar sam zapisal vsa imena polnoletnih gospodarjev srenje svoje, ne da bi komu bil le besedice zinil. Že drugi dan potem, na binkoštno nedeljo, oklicali so Napoleona za cesarja, ki je takoj tudi imenoval najvišje državne častnike in maršale, da je dal s tem dobro zasluženo plačilo možem vojaškega in nevojaškega stanú, ki so mu pripomogli, da se je tako visoko povzdignil.

Pa Napoleonu ni bilo dovolj, da ga je ves narod potrdil v cesarski oblasti; hotel je tudi cerkveno posvečenje in ni odjenjal, dokler ni sam papež prišel v Pariz. Dne 2. decembra 1804 vršila se je v cerkvi matere božje notredamske redka svečanost z nepopisnim sijajem in hrupom. Papež Pij VII. je moral celo uro čakati na prevzetnega cesarja, a ko ga je po cerkvenem obredu pomazilil, vzel je hitro Napoleon krono ter si jo je dejal sam na glavo; potém si jo je snel ter tudi ženo svojo ovenčal z njo. Leta 1805. je francoski cesar italijansko republiko izpremenil v kraljevino Italijo, sebe pa oklical za kralja italijanskega; a ko je spomladi prišel v Italijo, dal se je v Milanu dne 26. maja svečano kronati s starodavno "železno krono". Zdaj se je Napoleon zval vladar "po božji milosti", a francoski državljani, ki so toliko krvi prelili, da bi bili vsi jednaki, bili so njegovi "podložniki."

Tretja zaveza zoper Francosko.

Še prej nego so se ravno omenjene državne izpremembe godile doma na Francoskem, kazala so vsa znamenja, da bo kmalu zopet vojska. Angleži so se nadejali, da bo Napoleon po amienskem miru sklenili z njimi trgovinsko pogodbo, po kateri bi angleške ladije smele svobodno dohajati na Francosko ter prodajati domače in prekmorske pridelke svoje. Kakor hitro so torej videli, da so te njihove nade splavale po vodi, začeli so se takoj zopet prepirati s Francozi. Angleški časopisi so našli na Angleškem vsekdar varno zavetje; vlada angleška pa nikakor ni mislila imenitni otok Malto povrniti duhovnim vitezom, kakor je obljubila v pogojih mirú. Na pritožbe Londonu, onove odgovorili so v Londonu da tudi Francozi ne izpolnujejo sklenjenih pogodeb ter se prot vsem mednarodnim pravicam samolastno vtikajo v razmere tujih držav. Naposled pa je angleška vlada dne 23. aprila 1803 poročila zadnjo besedo ter odločno zahtevala, da morajo Francozi kar takoj pozvati domú vse svoje vojščake iz Švajcarske in iz Holandije, da morajo sardinskemu kralju dati primerno odškodnino za Piemont, a Malto da morajo na daljnih deset let pustiti Angležem. Od vsega tega se ni ničesar zgodilo, in dne 16. maja je Angleška napovedala vojsko ter takoj z bojnim brodovjem svojim začela loviti francoske in holandske ladije, ob enem pa tudi napadla prekmorske naselbine francoske.

Napoleon je snoval velike osnove, kako da bode z velikansko vojsko šel na Angleško, a da bi si za te priprave dobil potrebnih novcev, prodal je severno-ameri kanskim zaveznim državam za osemdeset milijonov francosko naselbino Louisiano. Da bi nasprotnikom kar takoj pokazal svojo moč, zajel je vse Angleže, ki so o kakem koli opravilu slučajno bili na Francoskem. Bilo jih je več tisoč, in še le konec leta 1814 smeli so se vrniti domú. Tudi je Napoleon že takrat Angležem prepovedal, da niso smeli trgovati ne s Francosko, ne s tistimi državami, ki so s Francosko v kaki bližnji zavezi. Ker je angleški kralj takrat ob enem bil ha noveranski, šla je francoska vo ska črez reko Emso ter se v kratkem polastila cele Hanoveranske. Tamošnja deželna vlada je bila vsa zbegana, pa ni vedela, kaj bi storila; narod pa tudi ni hotel prelivati krvi za vladarja, ki se je tako malo brigal za-nj. Grof Wallmoden se je sicer ustavljal sovražnikom v malem boju pri Nienburgu, v katerem so se Hanoveranci skazali hrabre vojščake, ali Francozom le niso bili kos ter so se pred njimi po pogodbi v Suhlingenu umaknili nazaj za reko Labo. Ko kralj Juri III. ni odobril te pogodbe, pripravljal se je Wallmoden z nova na boj, ali deželna gospoda hanoveranska ga je pregovorila, da je dne 5. junija z nasprotniki sklenil novo pogodbo ter razpustil vojsko. Francozi so bili zdaj gospodarji na Hanoveranskem, pa so takoj prepovedali vso trgovino in kupčijo z Angleži.

Med tem so se v Boulognu in sosednih primorskih mestih na Francoskem neprenehoma delale priprave za vojsko zoper Angleže. V samem Boulognu bilo je 120.000 vojščakov, in še so se vedno množili. Tudi ladij za prevoz in drugih potrebščin bilo je dovolj; in brž ko bi prvi Francozi na Irskem stopili na suho, obljubili so Irci, da se bodo vzdignili. V tem so se na morju začeli jesenski viharji, in francoski poveljniki si niso upali odriniti, vzlasti ker so morja vajeni Angleži s čveternim brodovjem prežali na nje, da bi jih med potjo ustavili. Napoleon se je zelo to gotil na nje, in hoté ali ne hoté moral je vojsko odložiti na prihodnje leto 1805. Črez zimo se je marsikaj izpremenilo. Angleška, Ruska, Švedska in Avstrija niso hotele priznati novega francoskega cesarstva, a ko se je Napoleon oklical tudi za kralja italijanskega ter za podkralja imenoval pastorka svojega Evgena Beauharnais-a; ko je nato ligursko republiko samolastno zjedinil s Francosko, vojvodino Parmo pa z italijanskim kraljestvom svojim; in ko je naposled republiko Lucco izpremenil v vojvodino ter jo podelil svaku svojemu Bacciochu, bilo je uzroka dovolj, da se je zoper njega vzdignila nova zaveza. Angleški minister Pitt je najbolje vedel, kako nevarno bi se Napoleon povzdignil, ko bi se mu posrečilo priti na Angleško; napel je torej vse moči, da bi mu nakopal na glavo mogočnih sovražnikov, ki bi ga zadrževali onkraj morja. Najprej je dne 11 aprila 1805 dobil ruskega carja Aleksandra I. na svojo stran; meseca avgusta je tej zavezi pristopila Avstrija, meseca oktobra pa Švedska. Nikakor pa zavezniki niso mogli pruskega kralja pregovoriti, da bi se jim bil pridružil. Miroljubni Friderik Vilijem III. ni prav zaupal vojščakom svojim in zatorej ni hotel potegniti na nobeno stran. Zoper vojsko bil je tudi avstrijski nadvojvoda Karol. Rekel je, da je treba avstrijsko vojsko popolnoma preuravnati in zboljšati, pred tem 1806 pa to ni mogoče, zato naj bi vsaj dotlej počakali

Dalje prihodnjič.

V času dela in jela, spomni se na ne-delo in ne-jelo.

Zemlja za kmetije, in kmetije

MISSOURI! MISSOURI!

Najboljša zemlja za kmetije, ravnina brez vsake vode, gozd ali deloma posekano, aker od 18—22 dolarjev. Obdelane kmetije, ravnina 25—50 dol. aker. Valovita ravnina, gozd 12—17 dol. aker. Kmetije 16—30 dolarjev aker.

Vsakdo, ki ima veselje do kmetijstva, naj kupi kos zemlje! Zemlja po vsej Ameriki bo postala v cenah enaka v Evropi in to prej kakor se ljudem sanja. Jaz ne ponujam zemlje z lažmi, trpentinovega olja iz koreninic, nabiranja različnih rož in vsih nemogočih laži, temveč kupi, ako več ne moreš, vsaj 40 akrov zemlje in na nji preživel boš vedno sebe in svojce na pošten način. Ni države v Ameriki, katera bi se mogla meriti z Missouri v splošnem kmetijstvu.

F. GRAM REALITY Co. Naylor, Mo.

NAJBOLJŠA KUHINJA!

Billiards--Pool Table--Prenočišča za potnike.
Domače pripravljene jedi. Odprto podnevi in ponoč

P. Perič, 1412 W. 18. St.,
CHICAGO, ILL.

Pridite in si oglejte

Naše, nove vrstve zimske fine možke obleke in suknje

Največja izbira v Chicagi po ceni od.....

$7.50 do $25.00

Oleke in suknje za dečke.....

$2.00 do $10.00

THE ATLAS CLOTHING CO.

Vogal Blue Island Avenue in 18. cesta.

Jelinek & Mayer, lastnika.

Kašparjeva Državna Banka,
vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE $3,500,000.00
GLAVNICA . $200,000.00
PREBITEK . . $100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

W. SZYMANSKI
TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM
POHIŠTVOM
1907 Blue Island Ave., Chicago
TELEFON CANAL 955.

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER	MAGNET	GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se oberniti do nas, kajti mi te bodemo zadovoljili.